

Mūsų Obalsis:
Už Progresą, Taiką ir
Demokratiją!

VOLUME XXII, No. 79

KETVIRTADIENIS, BALANDŽIO (APRIL) 3, 1941

3116 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

TELEPHONE: VICTORY 1455

KAINA TRYŠ CENTAL

KASDIENA...

Mokslų Sunkumai
Organizuos "Armijas"?
Jų Giminės
SLA Vėl Rietynės

Julian Huxley, anglų mokslininkas, reiškia baimės, kad mokslai atsidūrė kryžkely. Kuomet sociologai dirba, kad palaikytų žmogaus gyvenimą, tai chemikai dirba kaip greičiau naikinti žmones.

Po šio karo reikės kas nors daryti, kad tą padėtų panaikinti, sako Huxley.

Kai kur jau po pereinio karo tai panaikinta.

Gen. Sikorskis atvyko Kana- don. Sakoma, bus rekrutuojama lenkai karui.

Grafas Czerin imasi austrus organizuoti karui.

Ar ne atsiras ir tarp lietuvių norinčių pasigarsinti?

Sikorskis yra Lenkijos valdžios galva. Jo valdžia tačius Angliją, ne Lenkiją.

Jis noris, karui pasibaigus, kurti lenkų-čekų-slovakų šali 50,000,000 gyventojų.

Kaip ir pilsdininkai, pan Si- korskis didelių aspiracijų žmo- gas.

Musiškiai liū-patriotai pyksta ant Smetonos, kad jis nesimėta "kurti Lietuvos valdžios" Ameri- kioj.

Is tokios "valdžios" nieko ne- išeity, bet keli vyrai gaulytū- tus, kai kas gal imty ir "armiją" organizuoti. Butų tuščios gar- bės.

O trokštančių ir tokios gar- bės yra juk nemažai.

Tuo pačiu piktumu ir naha- liškumu, kaip mus puola, tauti- ninkai, klerikalai ir socialistai naujais sava dėvyje dalyje plano "Lietuvą atvaduoti".

Mat kiekvienas jų nori juo dau- giu pasinaudoti is to "vadavi- mo" ir visį stengiasi kas savo politikai kitiems užkarti.

Kauno operos dainininkė Gri- gaitienė yra Povilonskiūtė, ro- dos Juozo Budrio sesuo, nes jo tikra pavardė irgi Povilonskis.

Ji buvo ir pasilikio operos žy- mia dainininke.

Na, o Povilonskis-Budris ir kt. smetoniniai čia posmuoja, kad daugelis bijų atvirai kalbėti prieš Lietuvos valdžią, jis jų gimė- nini greišias persekiojimas.

Budrio giminės nepersekioja- mi.

Klerikalų spauda jau pėmė naują liniją melams apie Lie- tuvą. Jie deda "žinias is Europos," jog Paleckij, Gedvilai, Pakark- liuj ir kitiems jau greišias pavo- jus.

Ar ne "aužduys" jų spauda ir Paleckij su Gedvilai ir Pakarkliu, kaip jie "aužude" elg kitų, ku- rie tačiau greit atsikėle is nu- mirusiu.

SLA vėl aštrėja rietynės. Tauti- ninkai puola socialistus už KI Jurgelionio prasišalinimą. SLA viršininkai pabuge įjesko būdy kaip savo žygi užtvirtinti noriy ar seimo delegatų balsais.

Jurgelionis gį leis "SLA nari- am laikraštį," o galite žinoti kokis bus žygi konstrukty- vus darbas, taip jie moka kurti: rietynės, organizacijų alinimas.

Kun. J. B. Končius sako, jog Smetonos pasigyrimas, kad Lie- tuvoje prie jo režimo buvo "Happy Years"—"galima taikyti

**ANGLAI
APSUPA
ITALUS**

**Jugoslavai Nesiduoda
Naciams Išprovokuoti**

KONFISKUOTA ITALIOS
TRAUKINIAI SU
GRUDAIŠ

BUDAPESTAS, bal. 2. — Laikraščiams pranešta, jog Rumanijos traukiniai su grūdais ir aliejum Italijai sulaukty Jugoslavijos valdžios.

CAIRO, bal. 2. — Anglijos ar- mija apsupus Rytų Afrikoj apie 100,000 Italijos armijos ir ruo- šiasi prie sprendžiamo jai nuos- ijo. Italai vis dar laikosi, nori atsikirsti.

Anglija jau pėmė Asmarą, Eritrejos sostinę, ir apie 40,000 Italijų jau prisitipi prie jūros.

Kitas svarbus frontas Ethio- pijoj. Anglai ir čia eina artyu sostinės—Addis Ababa.

BELGRADAS, bal. 2. — Vo- kiekijos naujas žygis pradėti de- rybas su Jugoslavija ir vieion Von Heereno atsitysti kilų atsto- vų, sukėle vilčių pas jugoslavus, kad vokiečiai nenori puli Jugos- slavijos.

Pasitvirtina, kad Jugoslavija daranti žygius dėl sutarties su Sovietų Sąjunga ir Turkija.

Naujas Vokietijos ministeris Jugoslavijai bus Ulrich von Hasselt, kuris pirmiau yra bu- vęs eilę metų čia ministru.

Skolpž. — Pasirodžius čia svetimos šalies orlaiviams kilo didelis stujdimas. Per 7 minu- tes joje alarimas apsisaugoti nuo orlaivų.

Trys svetimos šalies orlaivai paskraidė virš miesto tačius vėl nuskyro savo kelais.

Pranešimai is Bryno sako, kad Italija norinti priklaityi Vokie- tijų nuo karo su Jugoslavija, nes karui kilus jugoslavai gal vtyt lauk italus is Albanijos, bendrai su graikais.

Londonas, bal. 2. — William Craven-Ellis, parlamento narys, pasiūle parlamentui, kad pre- mieras Churchill kreiptus prie prezidento Roosevelto dėl Anglijos ir Amerikos susijungimo į vieną valstybę, nustatytį vie- ningį užsienio, finansų ir eko- noming politiką.

Amerikos ir Anglijos
Laiyvų Viršilos Tariais

Manila, Filipinų Salos, bal. 2. —Admiralos Thomas Hart, A- merikos Aziatiško laivyno vir- šila, tapgi Robert Brooke- Popham, Anglijos militarinis viršila Tolimiesiems Rytams, lai- ko konferencijoj suderinimui savo jėgų Pacifike.

ITALŲ LAIVAS
PAVERSTAS "RAIDERU"

Sanchai. — Italijos pasaziėri- nis laivus Conte Verde išplaukė kur tai. Manoma, jis bus pa- verstas į karo laivą, kuris pul- dinės kitų šalių laivus.

IMS NAGAN MAISTO
SPEKULIANTUS

Washingtonas. — Valdžia sa- ko ims nagan maisto spekulian- tus, kurie pasinaudoję padėtimi lupa nepaskomai aukštas kai- nas ant maisto.

Washingtonas. — Valdžia sa- ko ims nagan maisto spekulian- tus, kurie pasinaudoję padėtimi lupa nepaskomai aukštas kai- nas ant maisto.

Washingtonas. — Valdžia sa- ko ims nagan maisto spekulian- tus, kurie pasinaudoję padėtimi lupa nepaskomai aukštas kai- nas ant maisto.

Washingtonas. — Valdžia sa- ko ims nagan maisto spekulian- tus, kurie pasinaudoję padėtimi lupa nepaskomai aukštas kai- nas ant maisto.

Washingtonas. — Valdžia sa- ko ims nagan maisto spekulian- tus, kurie pasinaudoję padėtimi lupa nepaskomai aukštas kai- nas ant maisto.

Washingtonas. — Valdžia sa- ko ims nagan maisto spekulian- tus, kurie pasinaudoję padėtimi lupa nepaskomai aukštas kai- nas ant maisto.

Garų darbininkai New Yorke paskelbė streiką pasiruose piktietimui. Viso streikavo 8,500 darbininkų 960 to miesto garų. Jie reikalauja daugiau mokesnio.

**Stengiasi Išvengti
Streiko Westinghouse**

Pittsburgh, Pa., bal. 2. — 4- 500 Westinghouse Air Brake kompanijos darbininkų ruošiasi streikui, jei kompanija nesusitar- tars su CIO unija.

CIO viršininkai pasiuntė telegramas Washingtono Darbo Departmentui ir Apsigimnio Medicinijos Tarybai, kad imtysi greitos akcijos, nes kitą galį but vėlu sulaukty darbininkus nuo streiko.

Kompanija buvo užvedus de- rybas su United Electrical Workers of America, CIO unija, bet paskui derybas nutraukė.

**Anglies Kasyklų
Streikas, Manoma,
Greit Pasibaigos**

New York, bal. 2. — 450,000 darbininkų minkstosios anglies industrijos gal greit grys dar- ban, sako federalės valdžios tarpininkas John Steelman. Bent laikinai manoma priversti kom- panijas ir uniją susitarti.

Streikas apima net 12 valstijų angliakasių.

Abi pusi sutinka eiti į dery- bas.

Lenkų "Valdžios" Galva
Kanadoj, Manoma,
Rekrutuos Karavius

Ottawa, bal. 2. — Gen. W. Si- korskis, Lenkijos "valdžios," ku- ri yra Anglijoj, galva, atvykęs Kanadoj. Jis nori tartis su pre- zidentu Rooseveltu apie sudary- mą, po karo, lenkų ir čekų valstybes.

Manoma, jis rekrutuos lenkus kariauti už Angliją.

Vienuolika Laiyvų Nuskan-
dinta Atakose ant Konvojus

Berlynas, bal. 2. — Vokiečių orlaivai ir submarinari tėsia atakas ant Anglijos laivų. Vakar nuskindinta 11 laivų, kurių bendras tonażas siekįs 77.300.

Šėi laivai buvę aliejaus ve- žiojimui.

AMERIKOS KARŲ LAIVAI
APRINKO SALAS

Suva, Pjij salos. — Du Jungti- nių Valstijų kreizeriai ir 5 kiti karo laivai buvo atvykę į šias salas, toli į pietus Pacifike.

**10,000 LIETUVIŲ SUGRYŽO IŠ SUVAL-
KŲ KRAŠTO, KURĮ VALDO NACIAI**

KALVARIA. — "Sveikiname brolius ir seseris, atvykstančius gyventi į Lietuvos TSR"—ryš- kionis raišmės užrašų ant plakato virš eilgi vainikais ir raudonoms žviliavoms papuštų varty, po kuriuos, per Kalva- rijos evakuacinį punktą, laukia- ma atvykstant 10,000 lietuvių iš Suvalkių krašto.

Suvalkių gatvėje nepaprastas judėjimas: kur tik platusis ša- lygatvis, susisipie buriai žmo- nių. Visų žvilgsniai nukreipti Suvalkių link. Pas visus viena ir ta pati mintis, kur nuošir- diau sutikti, brangius lietuivus, ir, kiek galima padėti jiems įs- kurti socialistinėje tėvynėje. Kaip miesto darbininkai, taip ir valstiečiai jau nuo senai ren- gasi sutikti atvykstančius brolius.

**Gali Kilti Streikas
10,000 Darbininkų**

Allentown, Pa., bal. 2. — 10- 000 cemento darbininkų dvide- šimts devynių įmonių keturiose valstijose — Pennsylvania, New Jersey ir Maryland—tėsia darį pasibaigus kontraktui, bet eis streikui jei kontraktas greit ne- bus pamaujintas.

Darbininkai priklauso Ameri- kos Darbo Federacijos unijai.

Federalis valdžios tarpininkas E. C. McDonald tariasi su unijos ir kompanijos atstovais.

Republikonai Laimėjo
Majoro Rinkimus
"Prieš Bosizmą" Obalsiu

St. Louis, Mo., bal. 2. — Repu- blikonų partija laimėjo miesto majoro rinkimus pažadėdama panaikinti "bosizmą" — vieno asmens valdyngą.

Du terminus buvęs majoro demokratas neįrinktas.

Republikonams išrinktas majo- ru William Dee Becker, teis- gas.

Anglijos Premieras Pats
Ima Taikyti Streiką

Londonas, bal. 2. — Premie- ras Churchill pats apeliavo į Glasgovo darbo darbininkus pa- laikyti Darbo Ministerį Beving jo užmanyme paimti dokus val- džios kontrolėn.

Unija atmetė Bevino skymų pirmuosis.

Medžio Darbininkų Streikas
Taikyti Pavesta NRB

Washingtonas, bal. 2. — Dar- bo sekretorė Frances Perkins patvirtino reikalavimą, kad Na- tional Labor Relation Boardas imtysi risti streikai reikalą So- qualmie Falls Lumber kompanijos darbininkų, Washington valstijoje.

Naciai Darysį Žygius Dėl
Laivų Amerikoj Paėmimo

Berlynas, bal. 2. — Nacių val- džios rateliai sako darysį dau- giu kaip protesto žygių prieš ašies laivų paėmimą Amerikoj. Taisiu bus viešai Vokietijai pas- kelta ir valdžios, atsinešimas pasakya.

Uzdare Trafiką

Sanchai.—Japonai visai uždarė trafiką Yangtze upę, mažia- sia 4 savaitėm. Manoma, Japo- nai gabens daug armijos is Ki- nijos kitur.

Buenos Aires, Argentina. — Jungtinių Valstijų paskolos Pie- tų Amerikos šalims pakėle jų industriją. Daug naujų įmonių pristatyta.

**SMARKIOS GRUMTY-
NĖS PRIE FORDO ĮMO-
NĖS, DAUG SUŽEISTŲ**

**Streikieriai Privertė Uždaryt Traktorių Dirbtuvę
Po Susikirtimo su Policija**

MAJORAS SAUKIAISI VALSTI-
SŲ MILICIOS PAGELBOS

DEARBORN, Mich., bal. 2. — Apie 80,000 Fordo įmonių dar- bininkų paskelbė streiką, kad priversti kompaniją skaitytis su unija. Nežiūrint Wagnerio Ak- to, kuris užtikrina darbininkus saugumą organizuotis, ne- žiūrint teisinų užtvirtinimo to, kad ir atmetimo Fordo apeliaci- ų, Fordas nori tėti savo anti- unijinę politiką ir toliau.

United Automobile Workers unija dėlto paskelbė streiką.

Pradėjus piktietuoti tuojaus įvyko ir susirėmimas prie Ri- ver Rouge didiosios Fordo įmo- nės. Unija sako, kompanijos "sargai" susirėmė su piktietuo- jiančiais, kurių buvo apie 3,000.

Miestuko majoras John L. Carey pabuges, kad negalės i- vėkti piktietininkų, šaukiasi į gubernatorių Van Wagoner, kad atsigtų milicijos.

Piktietavimas pravesta masi- aniai. Tiek žmonių dalyva- vo, kad streiklaužy ir luty atsir- dė, jiems progos tėti dirbti ne- buvo.

Kompanija dėlto dirbtuvę su- ko uždaranti.

Gubernatorių Heil pasiuotęs telegramą prezidentui Roosevelt- ų, kurioje sako, kad valstijos valdžia nepajėgia įvėksti strei- kierių, tad federalė valdžia turi įsikisti.

Streikas čia eina nuo sausio 22 dienos.

Kompanija keti sykius skel- bė atidaryti dirbtuvę, bet visos pastangos vėdo niekais.

Streiką vedė CIO UAW unija.

ALLIS CHALMERSS KOMPA-
NIJAI NEPAVYKO
ATTIDARYTI

MILWAUKEE, Wis., bal. 2.— Prie Allis Chalmers traktorių įmo- nės, West Allis priemiestis, jog didelis streikierių su poli- cija susirėmimas. Policija va- žinėdama šarvuotais automobi- liais svaidė gaso bombas į strei- kierius.

Piktietavimas pravesta masi- aniai. Tiek žmonių dalyva- vo, kad streiklaužy ir luty atsir- dė, jiems progos tėti dirbti ne- buvo.

Kompanija dėlto dirbtuvę su- ko uždaranti.

Gubernatorių Heil pasiuotęs telegramą prezidentui Roosevelt- ų, kurioje sako, kad valstijos valdžia nepajėgia įvėksti strei- kierių, tad federalė valdžia turi įsikisti.

Streikas čia eina nuo sausio 22 dienos.

Kompanija keti sykius skel- bė atidaryti dirbtuvę, bet visos pastangos vėdo niekais.

Streiką vedė CIO UAW unija.

CIO ir ADF Unijos
Paskelbė Streiką
Shell Įmonėje

Buffalo, N. Y., bal. 2. — Ame- rican Can and Poultry kompanija, kuri dirba Anglijos alie- jus korporacijai Royal Dutch Shell diktus, darbininkai pas- kelbė streiką.

Sustreikavo ir CIO unijos ir ADF unijos darbininkai.

Reikalauja mokėti už viršlai- kį arba visai viršlaikio nedirbti.

Matsuko Matėsi
su Popiežium;
Jiesko Taikos Galimybų

Londonas, bal. 2. — Japonijos užsienio reikalų ministeris Yo- suko Matsuka matėsi su popie- žium, kad patirti kokių galimy- bių yra taikai.

Popiežius kalbėjęs apie taiką, japonai irgi norėty karų paba- gos, tai jis teiraujasi apie tai po- piežiaus.

Washingtonas, bal. 2. — Dar- bo sekretorė Frances Perkins patvirtino reikalavimą, kad Na- tional Labor Relation Boardas imtysi risti streikai reikalą So- qualmie Falls Lumber kompanijos darbininkų, Washington valstijoje.

Naciai Darysį Žygius Dėl
Laivų Amerikoj Paėmimo

Berlynas, bal. 2. — Nacių val- džios rateliai sako darysį dau- giu kaip protesto žygių prieš ašies laivų paėmimą Amerikoj. Taisiu bus viešai Vokietijai pas- kelta ir valdžios, atsinešimas pasakya.

Uzdare Trafiką

Sanchai.—Japonai visai uždarė trafiką Yangtze upę, mažia- sia 4 savaitėm. Manoma, Japo- nai gabens daug armijos is Ki- nijos kitur.

Buenos Aires, Argentina. — Jungtinių Valstijų paskolos Pie- tų Amerikos šalims pakėle jų industriją. Daug naujų įmonių pristatyta.

Austrai Rekrutuoja
Vyrus Karui

New York. — Susidarys "Aus- trijos Akcijos" komitetas re- krutuos vyrus karui už Austris nepriklausomybę. Galva to komiteto yra grafas Ferdinan- das Czerinas.

AVIACIONIS SPEKA
PATENKINAMI

Londonas. — RAF (anglų aviacijos) įėgas esą patenkima- ni, rašo "Jenes," analizuodamas visų šalių aviacijas.

Lietuvos TSR
VALSTYBINĖ
BIBLIOTEKA

721271

“VILNIS” (The Surge)

LITHUANIAN LABOR DAILY Published daily except Sunday, and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada, and South America one year \$3.50; six months \$2.75. Chicago \$7.50; six months \$5.75; foreign countries \$9.00; six months \$6.00. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in the city of Chicago, 1 year \$2.00; 1/2 yr. \$1.00; outside of Chicago, 1 yr. \$1.50 half year 75c.

Advertising rates on application 3116 South Halsted Street, Chicago, Ill. PHONE, VICTORY 1453 Entered as second class matter September 28, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kova už Laisvę

Londone susikūrė spaudos laisvės komitetas, prie kurio tuoj prisidėjo visa eilė žymiausių rašytojų ir visuomenės veikėjų. Jų tarpe matome vardus tokių žmonių, kaip H. G. Welles, G. B. Shaw, Canterbury dekanas Dr. Hewlett Johnson, lordas Farrington ir daugelis parlamento narių.

Komiteto išleistame manifeste sakoma: “Šiuo laiku laisvos ir atviros diskusijos apie pasaulio reikalus yra labiau būtinos negu kada nors praeityje. Negalaujanti sistema pradeda braskėti. Ant jos grįvėjęs turi būti sukurta nauja civilizacija, jei norima, kad žmonija būtų išgelbėta nuo chaoso. Senoji sistema, kad kaip nors išlaikyti, griebsi ai slopinimo ir persekiojimo priemonių.”

Komitetas pripažįsta cenzūros reikalingumą tik tuose dalykuose, kurie paliečia karinius sekretus, kad priešais jų nesužinotų. Bet Anglijos viešpatuojanti klasė uždaro tuos leidinius ir laikraščius, kurie išreiškia pažiras, nesutinkančias su viešpatuojančios klasės pažiūromis.

Jei laisvė spaudos ir kritika yra reikalingos, tai jos ypač reikalingos karo metu.

Tai pozicija, kurią užėmė spaudos laisvės ginti komitetas, pilnai pritaria Pild. Komitetai tokių unių, kaip gelbkėlininkų unių, kaip pietinės Valijos mainierų federacija, kaip Glasgovo unių centralė taryba, kaip civilių laisvių komitetas.

Visos šios organizacijos pasisakė už tai, kad valdžia sugrąžintų legalias teises komunistiniam “Daily Worker.”

Austrijos “Zirzhai”

Net nacių spauda pripažįsta, kad austrijokai nekėnia prusokų. O šiuo laiku pavadinimas “prusokų” yra tas pats kaip pavadinimas nacių.

Vienos “Volksischer Beobachter” labai piktiškai bara Austrijos gyventojus, kurie “tik zurza ir zurza.” Jiems, esą, niekas negera.

Jei austrijokas kareivis gauna atostogų ir parvykta į savo Viena, tai “zirzhai” ir jį užkrečia nepasitenkinimo dvasia—liudnai komentuoja “Beobachterio” reporteris. Jei “prusokas” ateina į Vienos saliną ir paprašo litro vyno, tai savininkas pasisako jo neturįs. Bet jei iš kalbos akcento jis įsitikina, kad tai ne prusokas, bet austrijokas, tai vado tuoj atsiranda.

Sakytume tai mažmožiui, bet iš tokių mažmožių ir susidaro kasdieninio gyvenimo nuotaikos.

Tas ką naciai vadina “zirzhėjimu” faktinai yra opozicija prieš nacių viešpatavimą. Dabar, kada karo frontuose ir diplomatijos fronte nacių mašina pradeda girdžėt, ta opozicija bus dar stipresnė. Laikui bėgant, opozicija išsivystys tikra kova.

Sovietų Šalies Lenkai

Iš Vilniaus praneša, kad ten labai iškilmingai paminėta garsaus lenkų kompozitoriaus Chopeno mirties sukaktis. Mišnėje dalyvavo tokie žymūs lenkai pianistai kaip S. Szpinalski, W. Rudzinski, taip pat ir keli pianistai atvykę iš Maskvos.

Ar galėjo įvykti kas nors panašaus Krakove ir Varšavoje, kur ant lenkų kultūros užgriuvo Vokietijos nacių jungtas?

Tarybų Lietuvoje lietuviškumas stiprėja, stiprėja jis ir Vilniaus krašte. Bet tai visiškai nereiškia, kad Tarybų Lietuvoje

gyvenanti lenkai būtų ignoruojami ir žeidžiami.

Tarybų Ukrainoje pereinamais metais buvo išleista 115 lenkiškų knygų, skaičiuojant 1-500,000 kopijų. Siemet sudaryta planai, kad knygų produkcija būtų dvigubai didesnė. Kur yra didesnis lenkų skaičius, ten yra ir lenkų mokyklų. Taip yra Bialorusijoje, Ukrainoje ir Lietuvoje.

Neseniai pasirodė žurnalas “Nowe Widnokregi”, kurį redaguoja Wanda Wasilewska ir Helena Jusewicz. Tiek literatūrinio, tiek turinio atžvilgiu tas žurnalas yra tikrai pavyzdingas. Jis laiko aukštai iškelęs lenkų kultūros vėliavą.

Lenkų-lietuvių poeto Adomo Mickevičiaus jubiliejus buvo labai plačiai minėtas visoje Sovietų Sąjungoje—Maskvoje, Lvoje, Vilniuje ir Kaune, taip pat ir Minske. Dėl jo tautybės nevedama žiopų ginčų, kaip tai seniau buvo tarp lietuvių ir lenkų buržuazijos. Mickevičius brangus ne tik lenkams ir lietuviams. Jis labai brangus rusams, ukrainams, gruzinams ir totoriams.

Kas tikrai tautiška, tas ir tarptautiška.

Tas Pats ir Kanadoj

Kanadiečių “Liaudies Balsas” žymi, kaip Kanados buržuazinė spauda apgaudinėja savo skaitytojus, bandydama jiems įkalbėti, kad karo metu niekas negauna didelių pelnų. Oficialiai daviniai ką kitą sako:

“Kanados parlamentui buvo pateikti daviniai, iš kurių matyti, kad turėjų skaičius auga.

“Toronto Daily Star praneša, kad Kanados parlamentui pateikti daviniai rodo, jog 1940 metais tokių, kurių pajamos per metus buvo nuo \$10,000 iki \$25,000, buvo 9,901, palyginus su 1,395 1939 metais. Tokių, kurių pajamos buvo virš \$50,000, 1940 metais buvo 483, palyginus su 457 1939 metais. Į šitą skaičių įeina ir milijonierai.

“Taigi, daug kas šiais laikais gauna daugiau pajamų, negu kad gaudavo pirm karo. Todėl Globe and Mail ir kiti komerciniai laikraščiai, kurie skelbia priešingai, savo skaitytojus apgaudinėja. Jie skelbia melą.

“Senatorius Meighenas atvirai pasakė, kad neapsimokėtų kariauti, jeigu nebūtų galima pasidaryti pelno, kuomet jis kalbėdamas pažymėjo, jog nebūtų už ką ir kariauti, jeigu po karo būtų panaikinta galimybė pasidaryti pelną, įsigyti turą. Jisai išdavė save ir daugeli kiti, kad jie kariauti tik už tai, kad pasipelnyti. Tenka stebėtis, ir daug kas stebisi, kaip valdžia nebūdžia jo remdamosi Kanados apsigynimo reguliacijomis.”

Klausimai

Prezidentas Rooseveltas neseniai išsireiškė, kad kiekviena tauta, nežinurint kaip maža ji bebūtų, turi teisę būti savytovė valstybe. Jis sakė: “Niekad nebuvo, nėra ir niekad nebus tokia žmonių rasė, kuri galėtų viešpatuoti ant kitų žmonių.”

Chicago Universiteto rektorius Dr. Robert Hutchins klausia prezidento: “Jeigu niekad nebuvo, nėra ir niekad nebus tokia žmonių rasė, kuri tikėtų viešpatuoti ant kitų žmonių, tai kaip mes galim toleruoti, kad baltoji rasė visame pasaulyje viešpatuoja ant geltonų, juodų ir rudų žmonių?”

Klausimas visai vietoje.

Prezidentas Rooseveltas sako, kad ir mažiausios tautos turi teisę būti nepriklausomos. Jeigu taip, tai kaip su ta labai didele tauta, kuri vadinasi Indija? Chicago Universiteto prezidentas klausia ar Amerika eis karan ir su Anglija, kad iškovoti Indijai nepriklausomo gyvenimo sąlygas?

Tas klausimas visai vietoje.

Jei prezidentas sako, kad Amerika griežčiausia nusistatčius prieš diktatorius, tai kaip bus su visa eile Pietų Amerikos respublikų, kur demokratijos nėra? Kaip, paveizdan, su Brazilija? Ar Jungtinės Valstijos siųs ten savo legionus, kad įvykinti tokią demokratiją, kokios pagedau-

A P Ž V A L G A

NEMIRKITE IŠ JUOKO.

Jei Amerikos lietuviuose būtų gabus komedijų rašytojas, tai lietuviškų politikierių klegėsys, kaip jie planuoja “vaduot Lietuvą”, suteiktų jam tiek medžiagos, kad žmonės leiptų juokais.

Pabėgėlis Gabaliauskas paskelbė klerikalų laikraščiuose savo “planą”. Jo planas susiveda prie to, kad sudaryt “Lietuvai Gelbėt Tarybą” (senoji taryba, matyt, jau aferavojo savo dūšėlę dievui). Į tą tarybą skirtų savo atstovus katalikai, socialistai ir tautininkai. Kiekvienas atstovas turėtų atsinešti su savim po tūkstantį dolerių į metus. Gabaliauskas apsimia sukuriant nuo parapijos \$20,000 į metus. Tokią pat sumą turėtų sudėti ir socialistai su tautininkais. Taigi, klerikalai skaito save dvigubai stipresniais negu tautininkai ir dvigubai stipresniais negu taip vadinami socialistai.

Nuo čia ir prasideda kačių koncertas.

Tautininkai, kurie iki šūdinos dienos nesurinkė dešimties tūkstančių, tuoj pasakė, kad tas planas katalikiškai partvyškas.

Tūlas tautininkų šulas rašo “Vienybėje”:

“Katalikiškai srovei svarlu, kad visus Lietuvos vadavimu darbas suklytų apie katalikiškos srovės sąj, tai jos vadovybėje bei įtaoje, tuo stiprinamas pačios srovės svorį ir reikšmę, nekrempliant dėmesio į galinius iš to turėti Lietuvos vadavimu darbu nuostolius. Tą patvirtina ir toks smulkus, bet charakteringas faktelis, kaip kunigo Balkino viešame susirinkime išsireiškimas, kad ‘Lietuvos prezidentas Smetona nėra vertas nei supavusio nikelio.’”

Tai tau, Jurguti, ir devintinė! Kaip tu čia sudarysi tą tarybą, jei Smetona nevertas nei supavusio nikelio, o klerikalai reikalauja net dešimties tūkstančių į metus!

Iš tautininkų tik V. Sirvydas padaręs surigūsią mitiną, sutinka su “planu”, nes jis bijosi, kad tautininkai pasilikis “patys vieni,” o klerikalai viską sunesinė.

Jei tautininkai negali susikalbėt su kuniginiais, tai

tuo labiau jie neusikalbės su Grigaičio ir Michelsono parapija. Tarp jų eina jau ne ginčai, bet rietenos. Karpinės traktuoja Grigaitį, kaip po asmenį, kuris nerašo, bet “vemia”.

Pagaliaus, tarpe pačių klerikalų taip pat suirutė, jei ne politinė, tai temperamentalė.

Jei Gabaliauskas zylioja kaip tas sekminis veršelis, tai Pakštas nusiteikęs laki pesimistiškai. “Amerikoje” jis įrodinėja, kad tiek pinigų, kiek nori Gabaliauskas “mes nepajėgsime surinkti.”

Kaslink “socialistų” tai jie tyli. Jie mato, kad pinigų prisivėjoti nebus galima, nes Amerikos lietuviai tam avantūristiniam darbu neduos pinigų. O kad patys “socialistai” savo atstovybei į tą tarybą sukeltų bent vieną tūkstantį (ką jau čia kalbėt apie dešimtį tūkstančių!), tai pati pekla greičiau užšaltų, negu jie sukels tą tūkstantį!

Tai kas belieka iš Gabaliausko “plano”? Devintas vanduo nuo kiselius. Labai žioplas tratėjimas!

Berods, neprosalį bus primumus ką jie patys sako apie tą savo tarybą, kuri siuntė delegaciją pas prezidentą Rooseveltą. “Vienybėje” skaitome:

“Iš tiesų jį reikia pavadinti neveikiančiu, arba tiesiog jau ‘gyvu lavonu’, nes be vizito pas prezidentą per šėsis su viršum mėnesius daugiau nieko nėra padariusi. O ir iš jos pačios narių girdėtų išsireiškinių išvada tokia, kad ji nieko ir nepadaręs.”

Perėjo, perėjo, paperėjo tarybą. Lankėsi pas prezidentą, paskui patys išsivada samozvancais. Papertos tarybos jau nėra.

O antroji taryba bandoma pagimdyti babelio bokšto sąlygoje. Ji nei negims. Smetonos pribuvimas įmetė dar vieną “monkey wrench” į jų mašineriją. Dabar tai jau tikra belzebubo virtuvė.

Kaip mizernai išrodo tie lietuviški akrobatai, tie didžiausi priešai lietuvių liaudies! Rėkauja, keikiasi, plūstasi, savo tarpe ēdasi.

Ir tie avantiūristai dar nori, kad mūsų liaudies iskalbintų į jų skvernus!

“VISA AMERIKOS LIAUDIS PRIVALO SUSIDOMĖT ATEIVIŲ GYNIMU!”

Toks obalsis buvo iškeltas Amerikos Ateiviams Ginti 5-toj Nacionalėj Konferencijoje. Įvykusioj kovo 29-tą ir 30-tą dienomis, Atlantic City, N. J. Tas obalsis buvo eilės veikėjų-vadų aiškinaimas ir skaitlingos konferencijos entuziastiškai pameretas. Kalbėtojas po kalbėtojo nurodinėjo, jog visa Amerikos darbo liaudis privalo teikti aktyvią paramą ateivių gynimui, nes tai yra gynimu Amerikos demokratijos, gynimu mūsų šalies konstitucijos ir taisybių biliaus pačių pamatingiausių, pačių brangiausių principų.

Skaitlinga Konferencija.

Kad ta padėtis organizacijose buvo veikėjų teisingai suprasta ir įvertinta buvo aiški ir šioj konferencijoje, kurioj jau atstovauta nemažai lokalių tokių galingų unių, kaip jūrininkų, transportininkų, susisiekimo, kalniasiuvių, ir tt. Dalyvavo AFL, dalyvavo ir CIO unių atstovai.

Konferencijoje dalyvavo virš 300 delegatų ir svečių, iš jų 225 oficialiai delegatai, atstovaujanti 142 organizacijas su 8,735,950 narių, iš kurių apie 5,000,000 randasi jaunimo organizacijose. Buvo delegatų net iš tolimiausių šalies vietų—Kalifornijos ir Washingtono valstijų.

DeLaey Pirminiku.

Amerikos Ateiviams Gint Komiteto pirminiku išrinktas jaunas, įtakingas liaudies judėjimo vadas va karuose Hugh DeLaey, Washingtono Valstijos Commonwealth Federacijos prezidentas ir Laiųv Budavotojų Unijos narys.

Direktorių Tarybon, susidedančioj iš 50 suvirš narių, irgi išrinkta daug žymių unių.

Vice-pirmininkais išrinkti: Dr. Max Yergan, Pearl M. Hart iš Chicago, senatorius Stanley Nowak iš Detroito, prof. Walter Rautenstrauch, taipgi po vieną iš Ohio ir Kalifornijos.

Pavojus Hobbs Biliaus.

Konferencijoje priimta apie 20 rezoliucijų su protestais prieš diskriminacinius darbus, taipgi protestus

tuojančių prieš atskirus diskriminacinius aktus, padarytus ir daromus įvairiose šalies vietose sgrūdyje su persekiojimu ateivių ir karo isterija. Tarpe jų, pareikšta protestai prieš deportavimą Harry Bridges, atėmimą pilietybės Schneidermanui ir kitoms.

Konferencija stipriai pasisakė prieš Hobbs koncentracijų bilių, kuris paverstų mūsų šalį hitleriškių kalėjimų šalimi. Konferencija šaukia organizacijas veikti neatidėliojant nei minutės, kadangi bilius jau yra kongreso darbu kalendoriuje šį savaitę.

Konferencija pasiuntė į Washingtoną delegaciją protestuoti prieš Hobbs bilių.

Pagerbė Marcantonio.

Vienas iš įspūdingiausių konferencijos momentų įvyko kovo 29-tos vakarą, kada šauniamie bankiete tame pat viešbutyje, per konferencijos pirmininką Dr. Max Yergan, įteikta kongresmanui Vito Marcantonio specialiai per artistą Rockwell Kent pagamintas medalis, Amerikos Ateiviams Ginti Komiteto garbės pažymis asmeniui, bėgiu 1940 metų daugiausia nusipelnusiam gynime ateivių Jungtinėse Valstijose. Audringa ovacija palydėjo dovana į pertraukinėjo kongresmano kalbą.

Marcantonio sakėsi šiomis dienomis nepratęs prie smagių dalykų, tad esąs giliai sujudintas tuo Ateivių Gynimo Komiteto įvertinimu jo darbo. Pradžioj savaitės, sakė kongresmanas, svarstysim kongrese Hobbs bilių. Reakininkai yra užsispyrę jį pravesti, tačiau iš kongreso rūmų girdėsite protesto balsą. Jis sakė, kad jeigu tas bilius ir praieitų, jis bus administracijos bilius, bus kongresmanų bilius, bet tai nebus mano, nebus nei Amerikos liaudies bilius.

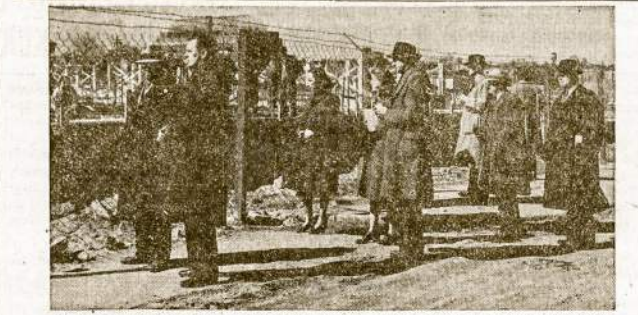
Konferencijos šeštadienio sesijos ir paskutinė skėmadienio sesija buvo visiems bendros, o skėmadienio rytinė sesija buvo pasidalinusi skyrilais. Iš atskirų sesijų ir apie atskirus konferencijos darbus teks pakalbėti atskirai.

Lietuvių konferencijoje, regis, buvo 8: penki iš Brooklyn, atstovaujant didžiausias nacionalės organizacijas—LDS ir LLD,—taipgi vietines kuopas, 1 iš Kearny ir 2 iš Philadelphiajos. Philadelphiajiečių delegaciją buvo veikli jaunolė Alice Urlickūtė. LDS Centrą atstovavo jauna delegatė Anne Wagnis.

S. Sasna.

Kanados Doleris Gal Bus Sulygintas su Amerikos

Ottawa, bal. — Einama prie susitarimo su Jungtinėm Valstijom, kad Kanados doleris būtų lygiamas lygiomis su Amerikos doleriu. Dabar Kanados doleris, kaip rodo New Yorko biržas, skaitomas 85 centus.

Federalės valdžios atstovai apžiūrėja namų statybos projektą Philadelphiaje. Tokie projektai pravedami veiki visuose didmiesčiuose, kur nugriauama istisi blokai lušų ir pastatoma moderniški namai. Kaip kur, pavyzdin, Detroito, vietiniai valdininkai iš tų projektų tiek pasiūnauja, kad ir patys įklimpsa.

ja prezidentas Rooseveltas?

Šie klausimai visai vietoje, jie labai lo-giški.

Bet mes labai abejojame, kad prof.

Hutchins susilauks atsakymo iš šios šalies prezidento.

KĄ TURĖJOME PERGYVENTI LIETUVOJ LAIKE VOKIEČIŲ OKUPACIJOS

Siandieną tūli lietuviški laikraščiai vėro purviną propagandą prieš Lietuvos darbą žmonių vyriausybę ir jie nori įtikinti svietą, kad Lietuva susilauks išganyto nuo hitleriškios Vokietijos. Tai faktas, kurį ir Anglijos laikraščiai užtikrina. Kad tuo būdu Hitleris vėro propagandą už hitlerišumą, ypač per Smetonos žvalgybininkus, kurie paspruko iš Lietuvos. Netenka abejoti, kad teks rimčiau pažvelgti į tuos propagandistus Hitlerio tikslus, kur varoma ir per tūlus lietuviškus čia, Amerikoje, laikraščius.

Kam neteiko pergyventi vokiško režimo našta, tas gal ir gali tuos dalykus pro pirštus praleisti. Bet kitaip su žmonėmis, kurie pergyveno, nesė ir ragavo vokiečių okupacijos.

Vokiečiams (dar kaiserio laikais) okupavus Lietuvą 1915 m. Lietuvos žmonės turėjo pakelti sunkiausią persekiojimų. Štai jų pluoštas:

Atimta karvės, kiaulės, avys ir geresni arkliai. Tai buvo keletą mėnesių laikotarpis. Kad neparodyti svetlei, kad prievarta atimama, išduota kvitas, kur pažadėta apmokėti sąlygoms pasitaikius. Žmonės vokiškos kalbos nemoka, negali įskaityti kas tase kvitose parašyta. Taupo jas ir tikisi atlyginimo. Praėjo apie metai svėris laiko. Valdžian praneša, kad sunėstų kvitas, nes bus atmokėta už konfiskacinius gyvulius. Tokių kvitų vėlei vis turėjo. Neša į paskirtas įstaigas ir tikisi atlyginimo. Bet štai kas pasirodė: iš šimto kvitų apie 2% buvo tikri, kiti parašyta: "Tas žmogus kvaitas, duokite jam bižnų," arba panašiai Biržų valsčiaus gyvenvietoje tik rodos trys turėjo kvitas, kurias pripažino teistomis. O visi kiti išsklaidė vertimus gręžo į namus be jokio atlyginimo.

Vėliau įvesta, kas savaitę turi nešti sviesto du svarų nuo karvės (jei jų turi), o jei turi vištą, turi nešti valdžiai du kiaušinius arba užmokekį. Jei ne—atduok vištą.

Kartą mūsų višta pastipio, aš ją palaidojau, na, ir kiaušinių nenešama. Atėjo žandarai, siūka bižnų apie tėvo galvą ir klausia, kodėl kiaušinių neneša jau antra savaitė. Aiškino, kad višta pastipio. Žandaras liautis suklydė, kad ves tėvą į kašėtiną už valdžios skrandiną. Aš tuo tarpu išklausiau vištą ir atnešiau. Žandaras apžiūrėjęs susivildė ir patarė, jei kiti kartą panašūs dalykai įvyktų, tai turime tuojau negyvą vištą nuėsti ir parodyti senitui, kitaip teks bižnų paražinti ir šaliojį patupėti.

Kiek vėliau įvedė Gerulitškio dvarc pieninę ir kiekvieną rytą visą pienu turėdamame nešti į dvarc (Gerulitškis nuo Užsilių biski daugiau kilometro). O kad patikrinti ar visą pienu nešame, varydavo iš vakaro viso kaimo karves į dvarc. Apie 6-7-8 valandą dvaro darbininkės melzdavo jas ir žandarai mirudavo kiek litrų duoda kiekviena karvė. Šiaip visada karves melzė apie 3-4 val. ryto, nes saulei tekant jau gyvuliai žanomi.

Darbinetės laiku kiekviena šeimyna turėdavo eiti dirbti po 2-3 dienas dvarc ir 1-2 dienas žmogus ir arklis. Kas dvi savaitės turėdavo važiuoti pas žandarų ir laukti, ar nereikės kokių vokiečių kur nuvežti. Dažnai tekdavo ir porą dienų sugauti bevažiniant.

Kurie turėjome šuni, turėjome mokėti mokesčius; taip pat ir už katę (paskui katės mokeskį panaikino).

Užsilių kaime apsigyveno tūlas Swertza, vagilis, pagėbęs iš Sibiro, tautiše vokiečias, bet lietuvių kalbą vartojo. Jį paskyrė viršaičiu. Letenavim ir žandarų buvo pirmoji stotis pas Swertzą. Puotos kas diena, ta-

čiau visus valgius ir patarnavinę viso kaimo moters turėjo paruošti.

Kitos nelaimės. Dažnai pasitaikydavo, kad rusų belaisviai pabėgdavo ir slaptai pasisūkus, o nakties metu atėdavo į kaimą valgti prašyti. Kadangi daugelis ir mūsų brolių buvo kare, tai motinos negalėjo atsiskirti nepadavę ko užkapti. Bet jei buvo kieno užmityti, tada tai būdavo kieno gyvenimo. Galų gale, vokiečiai aprenkdavo šnipus ir šipsdavo nakčia kaip belaisvius duonos prašyti ir jau padavus tokiam žmogui valgti, tuojau prisistato žandarai ir eina persekiojimas.

Arba Baltagudijūs dalyje (nepamenu kaimo vardo) kai tai nužudė vokiečių šnipų. Žmogūduo nesurado, tai tris kaimus sudugino ir žmones išvarė.

Tie bastiniai eidavo iš kaimo į kaimą už pavalgymų dirbti. Apie 30 svėris šeimynų buvo apsigyvenę ir dirbo Chadakauskų dvarc. Tai mūsų kaimas netrukėdavo pavargėlių.

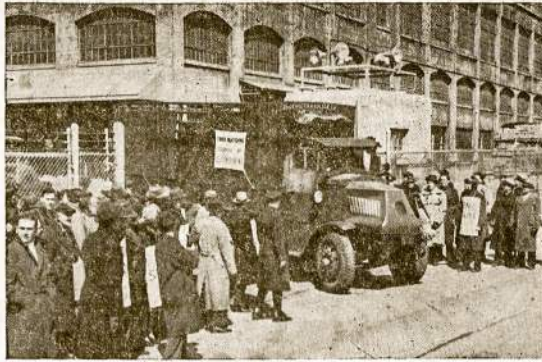
Štai vaizdas iš belaisvių gyvenimo. Jūs laikė nelyginant gyvulius. Maisto labai menkai teigdavo. Kartą aš su motina važiuojų į Šimberką (Lietuvos dalyje). Pakelėje belaisviai dirba, laukas nenuvalytas, o jau pavakariop. Tačiau žemė saulauja, keli belaisviai plėšia susilaukus runkelius, kiša į užantį, apsidūro ir grauzia juos nelyginant gyvuliais. Antrą kartą motina veža kelias bulketes duonos, mano padalinti po gabalą. Bet kada tą duoną parodė, tai visi puolė kaip išbadėję vilkai,—parbloskė motina, duoną atėmė. Sargas pamatė, kad gali būti prastai, puolė su durtuvu, mes išsigandome, tačiau nežugavo nei vieno.

Apie mokyklas. Mokyklose, kurios tik miestuose tebuvo, buvo įvesta tūliausia disciplina. Vaikus plakdavo be rimto pasikaltimo. Mokino lietuvių ir vokiečių kalbos. Biržų Saulės Mokykloje mokino Bernardas Sakalauskas (kuris pasizmėgė Lietuvos laišnių skutimo byloje) buvo mokytojas. Matomai, žandarų sūbraas, krausdydavo kišeniūs mokiniams, atimdavo duoną, peilius, laikrodėlius, pūšėlius, žodžiu, ką surasdavo iš vis teisingdavo, kad tai daro, kad "apvayti purvinas kišenes" (bet jų negražindavo). Auldavo kojas ir jei, jo supratimui, nešvarūs, išsarydavo ant sniego, duris užrakindavo ir tik po pusvalandžio leidavo į klasę. Tačiau tėvų prašomas Biržų kunigo J. Rimkevičiaus paslangomis išmėtė iš mokyklos vietos tą inkvizitorį.

Kadangi žmonės turėjo rusiškų varinių pinigų, vokiečiai sugalvojo juos surinkti. Ir štai kaip: įvedė pro pusmetį, jei eini į Biržus (arba kita miestą), tau nieko nesako, bet išeinant iš miesto turi užsimokėti nuilo 3 kapeikas, o jei ne, grąžina arba areštuoja. O jei moki vokiškais pinigais, tai turi mokėti marke, arba jei paduoti daugiau, tai nieko negrąžina. Tai tuo būdu jie surinko visus varinius pinigus.

Vėliau žmonės ėmė auginti gyvulius. Jei vienu karu augino du, tai vieng pienu vokiečias, o kitių pienuka savininkui. O jei augina viena, tai tą tuojau ir atima kaip metų sulaukia. Paipauti jokio gyvulio be vokiečių žinios net negalėji svajoti. Apie duonos, cukraus ir žibalo trūkumą jau netenka net kalbėti.

Vėliau vokiečiai sugalvojo nuo "valkauti" apsvayti. Įstėję kempes, kur išsarydavo nemaziau devynimės mėnesiams ir tenai turi dirbti ir gyventi kalinio gyvenime. Čia irgi būvoti skymas, paliko nustatyti "valkauti" tipus senitams. Jie užrašė kiek tik buvo jaunimo juo

Kad kompanijos parodytų tokio patriotiškumo! Štai ką tik pasibaigiuo streiko vaizdas Aluminum korporacijos įmonėje, Edgewater, N. J. Kai pasirodė, jog streikui prasidėjus įmonėje randasi nemažai gatavų gaminių, kurie užsakyti valdžios apsigynimo programe, streikieriai patys sukrovė prekes į trokus ir išsiuntė kur reikią. Streikas laimėtas.

DU SKIRTINGI LAIŠKAI IŠ TARYBŲ LIETUVOS

Vienas Brolio, Kitas Sesers, Ir Raseinių Apskričio.

Sausio 20, 1941 m.

Aš, Petronėlė Bagauslauskienė, rašau laiškelį ligi savo mieliausio brolieto. Visų pirmiausia aš jūsų sesutė su savo vyruru ir visais vaikeliais sveikinam jus velydami sveikatos ir viso gero.

Laišką nuo jūsų gavau ir dėkuoju, kad brolelis apie mus labai rūpinasi ir mus neužmiršti aplankyti su laiškeliu...

Kai brolelis klausė apie dabartinį mano gyvenimą ir apie naujos valdžios tvarką, tai nuo visų pusių, kurie turėjo dvarus, suvisu neatėmė, bet sumaziino žemę. Davė biednieus, kurie neturėjo. Taigi, broleli, ir aš gavau 10 hektarų geros žemės. Tai ir labai džiaugiamės su naują valdžia. Žinoma, gavome be triobėsių, tai esam labai rūpestingi, kaip reikės triobas išsistatyti.

O toliau pas mus naujienos tokios: Vasara buvo nekaršta ir labai daug lietus. Ruduo taip pat buvo lietinis.

16 metų amžiaus. Tačiau kurie norėjo išgelbėti savo vaiką, turėjo senitams (o senitai dirbo bendrai su žandarais) duoti nemažiau 10 rublių aukso, tai jie pripažysta tolį jaunui gėru. O kurie neturėjo 10 rublių aukso, buvo išvežti į kempes. Iš mūsų kaimo buvo keturi išvežti, kiltus išpiko su auku.

Apie badą, skurdą ir beteisę būtų daug kas galima nurodyti, tačiau užimtą daug laiko ir vietos.

Tačiau palyginus tų laikų žiaurumus prie šių dienų, atrodo nedidelis skurtimas. Matome ką Hitleris daro su okupuotais Lenkijos gyventojais. Jie net geltonus ženklus turi dėvėti kaip žemesni žmonės.

Taigi, jei randasi dar tokių lietuvių, kurie norėtų grąžinti mūsų tėvus, brolius, sesutes po Hitlerio "globa", tai tie žmonės turėtų gėdintis savintis lietuviu vardą.

Jiem labiausia reikėtų patarti: tegu keliauja patys į Hitlerio nasrus! Lengva jiem tyčiotis iš Lietuvos žmonių vargų, būnant Jungtinėse Valstijose.

Tuos žmones, jei jie pasimaitysit Lietuvos, tikrai prikalty prie gėdos stulpo už jų troškimą užtraukti žiauriausią vergiją ant Lietuvos žmonių.

gas. Žiema labai šalta ir daug sniego. O dabar ačiu visiems, šiam laikui esame visi sveiki...

Tik, broleli, netrugolyk laiška, nes mes labai laukiamės.

Sudiev. Su pagarba, Petronėlė Bagauslauskienė, Darbutiškių km., Šidlavos paštas, Raseinių apskr.

Feb. 20, 1941 m.

Mielas Broleli!

Aš, Pranas Jančius su savo moteria, rašom tau laiška. Pirmiausiai sveikinam ir velnam geriausios laimės jūsų gyvenime... O dabar, kad rašai apie Grigaitį ir "Draugą", tai tikra teisybė, kaip Grigaitis sako. Jis žino geriau ir nemeluoja. O naujienas pas mus tokios: Jeigu galimas kaip atvažiuoti į Ameriką, tai aš atvažiuočiau, viską palikčiau... Gyvenimas pas mus labai pablogėjo, tai tokios naujienos. Jeigu nori žinot, tai nueik į "Naujienų" redakciją, tai anie jums visas žinias pasakys. Žinai gerai, kad "N." yra didžiausias lietuvių laikraštis ir jisai yra gerai žinomas Lietuvoj. Baigsiu rašyt, sakau sudiev. Jūsų laiškas ėjo tris mėnesius, tai, broli, siųsk oro pašta.

Red. Priešašas: J. Jančius, 827 W. 33rd st., abu viršminėtus laiškus pridavė "Vilnies" redakcijai, ir pažymėjo koksi vad ir yra tas jo brolis, kuris taip garbina Grigaitį ir kartu nori bėgti iš dabartinės Tarybų Lietuvos. Štai jo trumpa biografija:

Pranas išbuvo Amerikoj 17 metų. Lietuvon sugryžo 1929 m. Parvažiaves pirkto ūkį iš 30 hektarų žemės su geroms trioboms. Kiek vėliau dar pirkto dviese kitus 15 hektarų. Vėliau jo pusininkas atsimitė ir jis perėmė tą žemę. Kiek dar vėliau paskolino vienam ūkininkui 15,000 litų, kur tas ūkininkas negalėjo jam grąžinti paskolos. Jis (man) rašė, kad skolininkas siūlo žemę pasimti, nes jokiū būdu skolos negalįs grąžinti. Ga-

Padvigubinama Plytų Gamyba

Kaunas (Elta).—Kapitalistinėje Lietuvoje didesnis plytinių su moderniais įrengimais per metus pagamindavo apie 50-55 milijonus plytų ir čerpių. Be to, dar daug plytų buvo pagaminama paprastose kaimo plytynėse, kur visas darbas buvo atliekamas rankomis. Šios plytynės per metus taip pat pagamintu iki 300,000,000 plytų.

Šiais metais plytų gamyba bus padvigubinta. Produkcijos padidimas bus pasiektas tuo būdu, kad esamos plytynės bus modernizuojamos. Prie kai kurių plytinių padidinamos džiovyklos, dėl to, bus galima plytas deginti ir žiemę. Kai kuriuose plytynėse bus padidintos krosnyos.

Šiuo metu nėra Lietuvoje nė vienos plytynės, kurioje nebūtų planingai vykdomi praplėtimai darbai. 1941 metais bus pastatyta 11 didelių ir modernių plytinių. Statybos projektas jau patvirtintas "Gospplano" ir reikalinga statybos medžiaga parpinta. Naujos plytynės statomos tokiuose vietose, kur plytų labiausiai reikalinga, iš kur jas galima lengviausiai išvežti.

Gamybos plano padvigubinimas dar nepatenkins socialistinės Lietuvos reikalavimų, dėl to numatoma galimai greičiausiu laiku plytų gamybą pakelti ligi 300,000,000 metinės normos.

Francūzijos Bus Dar Sumažinta ir Taip Mazos Duonos Porcijos

Paryžius, bal. 1. — Francūzijoje bus sumažinta duonos porcija kiekvienam žmogui iki 3 ir pusės uncijų, apie ketvirtadaliu svaro, 1 dieną.

Sunkiai dirbantiems bus galima gauti keturius uncijos. Sumažinta pirkimas visokio maisto, ypač mėsos. Net ir arkliai mėsa apribojota.

NACIAI PADEGĘ DU SAVO LAIVUS PERU PRIEPLAUKOJ

Callao, Peru.—Du Vokietijos prekiniai laivai padegti. Jie paruošta nuskandinimui jų pačių igulos darbininkų. Matomai, bijomasi jų pažtimio ir naudojimo prieš Vokietiją.

lėjo būti, susikūrus Tarybų valdžiai, kad turėjo kokia 60-70 hektarų žemės. Ir kuomet jam paliko 30 hektarų ir turi pats tą žemę apdirbti, tai čia susidaro, kad Lietuvoje blogai ir Grigaitis geras. Chicagoj gyvendamas buvo ištikimas kunigų tarnas. Prieš streikuojančius darbininkus burnodavo ir streikaulaužius girdavo, kad jie sumanūs ir mandrus.

IVERTINKIM JŲ PASTANGAS

Palaiminta tauta, kuri turi pilnai išmokslintų medicinos mokslo vyrų ir moterų, kurie turi akademinį mokslo laipsnį; M. D. (Doctor of Medicine). Ir jei priedan gerb. gydytojas turi nesuakmenėjusius jausmus, atjaučiantis žmogaus nelaimę ir skausmus, jis tampa visuomenės. Ne tik šimtus motinų nušlosto ir nudžiovina asarus nuo veido, bet jis atsidavimui ir nepailetinčiai šviečia-mokina žmones sveikai gyventi ir veikliais būti.

Lietuvių tautos nariams galima drąsiai tvirtinti, kad ačiu visuomenėms gydytojams—jiems tau prailgintas gyvenimams mažiausiai kokis dvidešimtmetis. Ir ne tik prailgintas gyvenimas, bet ir sveikesni padaryti, jiems patiens nejaudiamai.

Nuo 1906 metų pradėta žmonių sveikata gerinti ir čia be pertraukos. Kas kart vis daugių ir daugių atspirda apsigyventų visuomeniečių. Pažvelgtus į laikračių skiltis, mes matome ne tik senosios gentartės gydytojų vardus—kaip štai: J. Kaskiūčių, Dr. K. Grinių ir tt., bet nemažai randame ir jaunesnės ir net pačių jaunųjų—čia, Amerikoje, ginusių ir medicinos mokslą pasiekusių. Beveik kiekvienas lietuvis gydytojas ar dentistas nori retkarčiais pateikti visuomenei naudingų žinių iš sveikatos literies. Ir ačiu jų pastangoms lietuvių tautos nariai sveikesni, ištvermingesni, veiklesni ir neišitę.

Tankiai su pasigėrėjimu "Vilnies" skiltyse skaičiuoju musų chigegicijoje Dr. V. A. Simkaus parmokinančius straipsnelius iš sveikatos srities. Dr. J. Kaskiūčius, Dr. S. Bežio, Dr. Pilkos, Dr. Bložio, Dr. A. Juskos ir daugelio kitų. Tai vis dar per visuomenę prideramai neįkainotai žmonių geradarių. Netolimas laikas, kada mūsų brolii ir sesės pradės gerbti ir įkainuoti sveikatos ir mokslą.

Pittsburghiečiai Rengia Vakariene

Pittsburgh, Pa.—Literatūros Draugijos 87 kuopa smarkiai rengiasi prie puosnišios vakarienių sekundinių, balandžio 6 dieng. Prasišdės nuo 7 val. vakare, 1320 Medley st.

Mūsų gospadinės garantuoja visiem, kad atsilankiusieji ne tik bus pasitenkinti, bet ir nustebės, kaip viskas rūpestingai ir stumaliai prirengta. Sako vakarienių duos nepaprastai garbingai—jaunų vištukų su visokiais prieskoniais. Paskui bus gardūs gėrimai, šokiai prie geros orkektros ir šiaip žaislai. Įpanga tik 65 centai įpatai.

Komisija širdingai visus užkviacia atsilankyti.

Pavasarinis ir Velykom Drabužius Pirkite Dabar Pas

GABEL'S

VYRAMS, MOTERIMS IR VAIKAMS

Vyriški
Siūtai ir Topkočiai \$14.50 ir aukščiau

Moteriški
Sportiški Kotai ir Siūtai \$7.95 ir aukščiau

Berniukų Siūtai
Su Dviem Porom Kelinij Tiktai už \$4.95

MERGAICIŲ KOTAI
Įvairios Meros Tiktai po \$4.50

500 NAUJŲ PAVASARINIŲ SUKNELIŲ kurių vertė nuo \$4 iki \$5 Dabar tiktai \$1.88

GABEL'S CLOTHING STORE

733 W. Maxwell Street, Chicago, Illinois

KADA LIAUDIS PAĖMĖ VALSTYBĖS VAIRĄ Į SAVO RANKAS

Tarybų Lietuvos Ūkio Planas 1941 Metams

(Tąsa)

Norint išplėsti gyvulininkystę, visų pirma tenka plėsti ir stiprinti pašarų bazę. Mūsų respublikos teritorijoje esama apie 700,000 hektarų nekultivuotų durpynų, pelkių ir kitokių dirvuojančių plotų. Per visą kapitalistinės Lietuvos gyvenimą buvo sukultūrinta tų plotų tik 34,000 hektarų, o per tą laiką nusausinta žymiai daugiau. Melioracijos darbai tada nebuvo suderinti su nusausintų plotų sukultūrinimu. Ir išsėdavo taip, kad Žemės Ūkio Ministerija pagal savo projektus sureguliuodavo upės vagą ir nusausindavo ištaisus plotus šlapių pievų, bet jų sukultūrinimu nepasirūpindavo. Ir valstiečiai keikdavosi, kad anksčiau bent vikšų prisipiadavo, o nusausinus ir to neatekdavo.

Socialistinės valstybės uždavinys žiūrėti, ar nusausinimo darbai būtų suderinti su nusausintų plotų sukultūrinimu, kad nusausinti plotai negulėtų neįnaudoti. Pagal 1941 m. planą numatyta nusausinti 37,000 hektarų. Racionaliam pievų kultūrinimui būtina turėti mechanizuotą parką, ko kapitalistinė Lietuva mums nepalikė. Čia milžinišką paramą dabar suteikia mūsų respublikai TSR Sąjunga, atsiųsdama 400 traktorių su visu sukumplekuotu mašinų parku 40-čiai MTS (Mašinų Traktorių Stočių) įrengti. Tai įgalina dar šiais metais sukultūrinti ir apsesti kultūrinėmis žolėmis 25,000 hektarų pievų. Pašarų bazelį sustiprinti š. m. plane numatyta pašarinių kultūrų plotus padidinti 10,300 hektarų.

Pagal š. m. planą numatyta bendrą techninių kultūrų pasėlių plotą padidinti 10,000 hektarų.

Bendras bulvių ir daržovių plotas numatoma padidinti nuo 219,600 hektarų iki 227,000 hektarų.

Antras, nemažesnės svarbos veiksnys žemės ūkio gaminių kiekybiniam ir kokybiniam pakėlimui—tai tinkamas dirvos patrešimas. Ir čia broliškiųjų respublikų Sąjunga duosiniai ištiesė mums draugišką ranką. Tuo tarpu kai praeitais metais mūsų respublika suvaržė tik 61,375 tonų fosforinių trąšų, 10,100 tonų kalio druskos ir 10,925 tonų azotinių. Šiais metais gausime iš Sąjungos, imant atitinkamas ekvivalentais, 120,000 tonų fosforinių, 20,800 tonų kalio druskos ir 25,500 tonų azotinių trąšų.

Taip pat TSR Sąjunga pažadėjo aprūpinti mūsų respubliką ir reikalingomis pievažolių, daržovių, pašarinių ir techninių kultūrų, vaismedžių ir kitomis sėjomis.

TSR Sąjunga mums suteikė milžinišką paramą. Dabar nuo mūsų pačių priklausė, kiek tinkamai sugebėsime ją panaudoti mūsų žemės ūkio kultūrai kelti.

Miškų Ūkis.

1937 metų duomenimis mūsų krašto miškingumas buvo 16,7%. Tuo būdu Lietuva, miško medžiagos atžvilgiu, jau senai turėjo būti importuojantis kraštas. Tačiau praeitis rodo, kad su šiuo faktu anksčiau nebuvo skaitomasi ir krašto ekonominių reikalų tenkinimas ilgus metus ėjo miško ūkio sąskaiton. Šiuo metu aiškės ir senai, medžiאים nepadengti, kirtimai užima Lietuvos miškuose didžiulius plotus (apie 80,000 hektarų arba 8% viso miškų ploto). Jiems likviduoti, panaudojus net visus esamus želdomos medžiagos išteklius bei pramonės, reikėtų daugelio metų. Todėl jau šiais metais reikia siekti atželdyti bent 10,000 hektarų plotą, papildyti senų želdymų 3,000 hektarų, miško želdymų ugdymu apimti ne mažiau 5,000 hektarų ir iš rudens paruošti 1942 metų darbams 5,000 hektarų. Pats darbo procesas turi būti žymiai pagerintas ir įvestas tikslus vietos sąlygų įvertinimas.

Tam, kad ateityje tuos darbus būtų galima išplėsti ligi prideramo lygio, 1941 m. reikia pastatyti keletą naujų aizyklų, pertvarkyti senas ir papildinti daigynų bei medelynų plotus.

Eksplotacijos sąlygoms pagerinti šiais metais numatoma nutiesti miškuose 100 kilometrų naujų kelių: Miško našumui pakelti numatoma dideli nusausinimo darbai miškuose.

Miško eksploatacijai 1941 metams paskirta 5 mil. m.3 stačio miško. Skaičius yra nemažas. Tačiau kertamasis miškas dabar jau eis ne į užsienį, bet pasilikis krašto viduje mūsų pačių reikalams. Visiems tiems reikalams patenkinti, be abejo, ir šių kieklių nepakaks; todėl, kaip jau yra minėta, 520,000 m.3 apvalaus miško bus įvežta iš broliškiųjų respublikų.

Komunalinis Ūkis

Daug vietos 1941 metų plane skiriama butų-komunaliniam ūkiui. Tarybų santvarkoje komunalinis ūkis turi sudaryti kiek galima geresnes kultūrinės ir materialinės gyvenimo sąlygas darbo žmogui. Mes pradėjome naują savo gyvenimo laikotarpį su didžiausiu butų trūkumu. Greta patogiai įrengtų miestų centrų, mes matome perdėm lušnomis nusėtus priemiesčius, kur susikimšusi gyvena darbininkija.

Planuojant 1941 m. butų-komunalinį ūkį, visų pirma susidurta su miestų ir miestelių planų stoka. Tarybų valdžia nepaveldėjo nė vieno naujoms sąlygoms pritaikyto miesto ir miestelio plano. Tad komunaliniam ūkiui pirmoje eilėje tenka planuoti miestus ir miestelius. 1941 m. plane numatoma išplanuoti 10 miestų; tam reikalui numatoma išleisti apie 2,5 mil. rublių.

1941 metais numatoma žymiai padidinti ir butų fondą. Naujų namų statybai ir seniems namams užbaigti šiais metais bus išleista apie 26 milijonai rublių. Visų pirma bus statomi 2-3 kambarių butai darbininkams. Be to, šiais metais bus baigtos praeitais metais pradėtos darbininkų butų kolonijos Kaune, Vilniuje, Šiauliuose, Jonavoje, Jurbarko, Marijampolėje, Telšiuose ir kitur. Bus įrengta 48 nauji butai su 38,978 m.2 plotu. Dar planuojama pastatyti 700 naujų butų. Vadinasi, 1941 m. bus atiduota naudotis 1,148 butai su 76,384 m.2 plotu.

Greta butų statybos numatoma vykdyti ir kitą komunalinę statybą. Vandentiekio tinklą visoje respublikoje numatoma padidinti 25,91 km., kanalizacijos tinklą—29,9 km. Be to, numatoma pastatyti 20 naujų pirtų, automobilių remonto dirbtuvių už 2,5 mil. rublių, autogaražą Kaune už 1,5 mil. rublių. Į visą butų-komunalinę statybą 1941 metais planuojama investuoti apie 42 mil. rublių.

Švietimo ir Kultūrinis Darbas 1941 Metų Plane.

1941 m. švietimo ir kultūrinio darbo plane numatoma žymiai padidinti visų rūšių mokyklų tinklą ir jose besimokančių skaičių. Bendras mokinių skaičius, išskiriant suaugusius ir priešmokyklinio amžiaus mokinius, sieks 390 tūkstančių. t. y. sudarys apie 57 tūkstančius daugiau, negu 1938-1939 mokslo metais. Pagal šį mokinių prieauglį numatoma atitinkamai padidinti ir mokyklų skaičių. Jau 1940 m. buvo atidaryta daugiau kaip 150 naujų mokyklų. 1941 metais numatoma atidaryti dar 238 įvairios naujos mokyklos.

(Bus daugiau)

ŽINIOS IŠ PLATAUS SVIETO

Mainų Sargas Pašautas Susirūpinime Prasidėjus Streikui

Harlan, Ky., bal. 1. — Prie Mary Ellen Coal kompanijos kasyklų formuojantis pikietis linijai įvyko susirūpinimas su "mainų sargyba." Vienas sargų, Earl Jones, pašautas.

"Sargai" užpuolė apie 50 mišnių nuvaryti nuo kompanijos žemės.

Maisto Gabenimas Anglijai Atsies Bent \$500,000,000

Washingtonas, bal. 1. — Agrikultūros sekretorius Claude Wickard pažymėjo, jog einant "rendavimo-skolinimo" įstatymu, maisto Anglijai šiuo metu gali atsieiti Amerikai bent \$500,000,000.

MATSUOKA RYME

Rymas. — Japonijos užsienio reikalų ministeris Yosuke Matsuoka atvyko čia ir matysis su Mussoliniu.

Amerika Visai Arti Karo, Sako Senatorius Nye

Palo Alto, Cal., bal. 1. — Senatorius Gerald Nye kalbėdamas masiniame mitinge čia pareiškė, jog šiandien Amerika jau arčiau karo, negu buvo 15 dienų prieš paskelbimą Vokietijai karo 1917 metais.

Karas šalį labai suvargintų, sakė senatorius. Reikia delto priėmintis Amerikos karan įtvėimui.

Tylūs Nacių Bombnešiai Atakuoja Laivus Atlantike

Hoboken, N. J., bal. 1. — Didelei vokiečių bombnešiai, kurių keturi molarai aplaisylė, kad veik neįskudoda garso, lekiuoja toli Atlantike ir bombarduoja laivus.

Net apie 1,000 mylių nuo krašto šiauriniame Atlantike jie atakuoja laivus.

Berlynas. — Anglų aviacijos atakose Dielefeld priemiesty užmušė 11 ligonių ligonbutyje.

15,000 Plieno Darbininkų Gryzo Darban

Johnstown, Pa., bal. 1. — Cambrin Works įmonės 15,000 darbininkų, kurie buvo sustreikavę, kuomet kompanija norėjo įbrukti savo neva uniiją, vėl gryzo darban prispyrę kompaniją atsidžėti savo skymo.

ČIO uniijos vadai taipgi pažadėję nekolektuoti duoklių prie vartų.

ANGLIJOS AMBASADORIUS TARESI SU JAPONAIS

Tokio. — Robert L. Craigie, Anglijos ambasadorius Japonijai, turėjo konferenciją su Japonijos užsienio reikalų vice-ministeriu.

SUOMIJAI VAISTAI

Stockholm. — Suomijai siunčiama iš Amerikos \$50,000 vertės visokių vaistų. Taisi tuoj bus atgabenta į Petsamą.

Vichy. — Francūzijoje bus ir arklis mėsa apribuojama, kad perdaug žmonės nepirkty. Kiotokia mėsa jau senai apribuota.

Anglai Eina Link Etiopijos Sostinės

Cairo, Egiptas, bal. 1. — Anglų Afrikos kariuomenės sumušus italus Eritrejoje ir Etiopijoje traukia artyr pastarosios sostinės Addis Ababa.

Anglai naujai užėmė Dire-dawa, svarbų punktą link sostinės. Viena anglų armija taipgi eina link Eritrejos sostinės.

DALADIER IR REYNAUD PALEISTI

Londonas. — Gauta žinių, jog buvę Francūzijos premieri Daladier ir Reynaud, kurie buvo sumiti Petaino valdžios, pagaliao paleisti, tik negali kur nori vykti.

Berlynas. — Vokiečių didieji, ilgų kelionių bombnešiai, bombardavę Anglijos laivų vežančių karveivius apie 310 mylių nuo Skotijos pakraščio Atlantike.

Sofija. — Bulgarijos policija sulaukė Amerikos diplomatinių kurjerų kelyje į Belgradą. Taipgi nukirstas telefonų susisiekimas.

VILNIES BAZARAS

BALANDŽIO (APRIL) 4, 5 IR 6 DD.

Liet. Auditorium

3133 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

PROGRAMĄ PILDYS CHORAI IR STYGŲ ORKESTRA

ŠEŠTADIENĮ—Cicerio Moterų Choras, vadovybė D. Yuden; Roselando Lietuvių Moterų Choras, vadovybė A. Kenstavičienės. Lietuvių Darbininkų Aido Choras, vadovybė S. Pipiraitės.

SEKMADIENĮ—Lietuvių Moterų Kultūros Choras, vadovybė O. Petru-tienės; Brighton Park Stygų Orkestra, vadovybė Budrevičiaus; LKM Choras, vadovybė J. Kenstavičiaus.

Kaip matote, programa bus įdomi per abu vakarus. Kas vakarą bus duodama dovana prie įžangos tikieta. Visus ir visas kviečiame dalyvauti "Vilnies" bazare, o čia gausite daug gražių daiktų ir labai vertingų.

Dovanos prie Įžangos Tikieto

<p>Pentad., Balandžio 4 d.</p> <p>Westinghouse Elek-trinis Prosas \$6.00</p>	<p>Šeštadienį, Balandžio 5</p> <p>Riešinis Bulo-va Laikrodėlis \$10.00</p>	<p>Sekmadienį, Balandžio 6</p> <p>Elektrinis Ship Clock \$13.00</p>
--	--	---

BUS GRAŽUS PROGRAMAS IR GERA ORKESTRA ŠOKIAM

Bazaras Įvyks Sekančiomis Dienomis:

Pentadienį, Balandžio (April) 4-tą, 7 Valandą Vakaro
Šeštadienį, Balandžio 5-tą, 5-tą Valandą Popiet.
Sekmadienį, Balandžio 6-tą, 2-rą Valandą Popiet.

Įžanga del trijų dienų tik 25c. Ir galėsite laimėti visas tris dovanas.

KAS SKUNDŽIASI

Užsienio lietuviai, dabartinės Lietuvos gyventojų-piliečio buklės atvaizdavimui naudojami iš Lietuvos gautais laikais, nuo giminių arba artimųjų.

Nusiskundimų ir peikimų laikai telpa tuose laikraščiuose, kurių kryptis priešinga dabartinei Lietuvos santvarkai. Dažnam suprantama, kad tam tikram Lietuvos piliečių skaičiui dabartinė lygybės santvarka nemaloni. Buvę valdininkai ir valdžios šulai—pareigūnai netekę gerai apmokamų šiltų vietų, dvarininkai ir stambūs žemvaldžiai, kuriems kiti dirbo-vergavo; bankininkai, pirkliai, sukčiai (spekuliantai), kokių pilna visose pinigines santvarkos šalyse ir kiti pomėgio asmenys netekę liuno ir ištaigingo gyvenimo malonumų, baisiai šėlsta. Suprantama, tokie netyli ir negina, o dejuoja, aimanuoja, skundžiasi, kalba ar raštu peikia, kam jiems atėmė po niško bei valdonišką gyvenimo teisę. Jie dabartinę Lietuvos santvarką vadina nežmoniška; jų supratimu tik valdininkai ir didikai, turčiai buvo žmonės, o visi skurdžiai, bedarbiai baduliai išmatos.

Tokių kaušų laikai—melai tapinami buržuazinės santvarkos gyvėjų laikraščiuose.

Tokių žmogėnų laikai ir skundai esamąją Lietuvos santvarką tulim lietuvų laikraščiam tai kuras gyvajai ugniai prieš komunistus.

Imkime prie Smetonos buvusių varguolių luomą, bežemius, bedarbius ir mažžemius, kurie niekada nepažinojo žmoniško gyvenimo. Imkime smulkios amatininkus ir vertelgas ir tokius ukiminkus, kurie neįstengė laiku užmokėti mokesčių ir prasikolinčius. Turiem gresę netekimas turimos savasties; jų žemes atiminėjo už skolas stambūs valdininkai.

Suprantama, kad tie visi ir dalis plačiau galvojančių, kuriems nors ir neblogoi gyvenosi, bet kurie matė ir užjautė kitų vargą ir skurdą kurie pramatė būtinumą kitokios santvarkos, kurio; būtų visi sotūs, visi dirbtų, tokie tikrai patenkinti dabartine komunistine santvarka. Jie kalba ir rašo laiskus išreikšdami pasitenkinimą dabartine šalies santvarka.

Yra net smetoniškos santvarkos gerbėjų, kurie da-

bartinė Lietuvos santvarka pasitenkinę. Amerikiečiam, ypač chiegičiam gerai žinomas buvęs du sykius Amerikoje naujos tikybos visuomybės sumanytojas Domas Visuomis, dabar esąs kurioje ten mokykloj lektorium su gera alga. Visi, kurie prie Smetonos neturėjo vietų nė darbo, o dabar dirba ir gavę vietas negali skųstis blogu gyvenimu Lietuvoj.

Sukčiam, tinginiam ir buvusiems lengvaduoniam, tai, žinoma, nemielas gyvenimas. Mat reikia patiem užsidirbti, arba dar daugiau—už suktybes ir prasikaltimus atsakyti. Smetona tokius nebausdavo, jei ir rado kaltus, bausmę sumažindavo, o dažniausia dovanodavo. Tos rusišės Lietuvos gyventojai dabartinę santvarką kaip įmanydami biauvoja, o ant valdininkų šunis karlia.

Daugiausia laiškų "iš Lietuvos" surašo išbėgėliai ar tai į Vokietiją, ar Šveicariją, arba Ameriką. Jie verkia, dejuoja ir kitus savo pasakomiu griaudina. Visi smetoniškos santvarkos buvę valdininkai netekę šiltų vietų, žinoma, dejuoja ir bando aprašyti Lietuvos vargus "po Stalino valdžia".

Teisingi piliečiai ir visi kas netingi dirbti ir nenori kito skriausti. dabartinės Lietuvos santvarkos nepelkia, o pilnai pasitenkinę ją giria.

Lygišis.

Airija nekariauja, bet panašūs vaizdai jos laukuose kasdien matomi. Čia atvaizduojamas farmers kelyje į turgų, o jo kaimynas pasiruošęs militari manevram.

Prasidėjo Navigacija Ežerais

Siemel pradėjo anksčiau laivai plaukti ežere, negu kitais metais. Būdavo iki gegužės pirmos dešimties laivų. Dabar reikia daugiau palarnavimo, pradėjus apsigynimo programą, tai anksčiau pradėjo navigacija.

Nežiūrint, kad dar daug laivo ežere jau laivai pradėjo eiti ir traukinti ledai. Svarbiausia laivų veikimas nukreiptas geležies rūdos pristatymui.

Stigon. — Čia atgabenti Francuzijos kareiviai sako, jog Anglijos šnipai reguliariai įgabena ni Francuzijon parašūtus naktes laukia.

Bucharestas. — Vokiečiai užimta Rumanija sulaukūs Vokietijai aliejaus pristatymą. Pociuje Rumanijoje esą neramu.

Dvylika Lietuvių Delegatų Važiuoja į Taikos Kongresą

Iš Čiegos Važiuoja Viso 350 Delegatų į New Yorką

Iš Čiegos nuo lietuvių organizacijų važiuoja 12 delegatų. Iš Roselando važiuoja trys delegatai. Iš Cicero vienas. Iš Marquette Parko ir Brighton Parko po vieną. Taipgi vienas delegatas iš Bridgeporto.

Sincaus delegatus LDS jaunųjų kuopos. Vieną jų yra nuo Bridgeport LDS kuopos, kitas nuo Brighton LDS kuopos ir trečias delegatas nuo LDS Midwest Tarybos. Taipgi sincaus delegat LLD 1 apskriliai.

Lietuvių delegacija įvairi, jaunoliai, moters ir vyrai. Tenka pagirti pažangiausius už gerą padarbiavimą dėl skaitlingos delegacijos pasuntimo į Liaudies Taikos Kongresą New Yorko balandžio 5-6 dd.

Viso 350 Delegatų

Viso iš Čiegos važiuoja 350 delegatų į Taikos Kongresą. Iš stakardų unijos bus apie 15 delegatų. Nuo Harvester Co. darbininkų važiuos apie tiek pat. Nuo kitų darbo unijų važiuos po keletą dešėtų delegatų.

Nuo fraternalių draugijų, nuo klubų ir visuomenės gerovės organizacijų, taipgi daug yra išrinkta žmonių važiuoti į Taikos Kongresą.

Važiuos Specialiais Busais

Amerikinės Taikos Mobilizacijos komitetas stengėsi gauti numazintom kainom tikietus dėl delegatų važinėjimui traukiniais. Kompanijos iš pradžių pažadėjo nupiginti, bet paskui pakėė iki \$21.20. Pasirodė perdaug ir teko nuo gėželkiais važinėjimo atsiskaityti.

Komitetas susitarė su busų kompanijom. Tikietas į abidvi puses \$13.50. Busai išeis penktadienio ryte, šeštadienį ryte bus New Yorke. Kongresas prasidės popiet balandžio 5 d., Randall's Island Stadium'e. Kongresui pasilaigus sekmdienį vakare delegatai vyks atgal ir pirmadienį bus atgal Chicagoj. Kurie norės, galės pasilikti kele-

tui dienų New Yorke ir tos pačios kompanijos—Western Central—busais grįžti atgal.

Važiuojimo reikalnis delegatai turi kryptis į Taikos Mobilizacijos raštinę, 203 N. Wabash ave., Room 806. Rep.

Naujiem Piliečiam Iteikė Po Kopiją Konstitucijos

Užvakar teisėjas Barnes prisiegdino 136 įsipilietinčius ateivius ir iteikė jiem po kopiją konstitucijos.

Teisėjas paragino visus skaičyti ir skaiyti po keletą kartų konstituciją, kad jų suprasti. Anais laikais, jis priminė, žmonės, kurie pasirašė po nepriklausomybės deklaracija, jeigu būtų revoliucija nepasisekus, tai reikšė jiem mirtis.

Konstitucijos išaiškinymas reikiakia civilių teisių laisvė, dėl visų žmonių. Dažnai tą laisvę bando žmonėm varžyti. Kiekvienas pilietis turi stovėti už savo ir visos šalies laisvę. Senas Pilietis.

Juškauskai Išvažiuoja į Hot Springs, Ark.

Draugai Juškauskai, kurie gyvena keletą metų Chicagoj ir užlaikė rungingauzė, šiomis dienom/s perleido biuzį kitiem ir išvažiuoja pasisėsti į Hot Springs, Ark.

Ilgus metus Juškauskai gyvenė West Frankfort, Ill. Juškauskas daug darbavosi, anais laikais, mainierij unijoj ir visame lietuvių pažangima judėjime. Važiuodami į Hot Springs Juškauskai sakė apsisistos Bentone. Taipgi atlankys seniau gyventą miestą.

Juškauskai išvažiuos mašina į ilgą kelionę pentadienį. Žudėjio visus lietuvius atlankyti Hot Springs, o pirmiausia drg. Kirstutką, kuris ten sveikatos įleško ir nuosirdy to miesto seną gyventoją Elzbergą. Rep.

Užmūsė Troko Vairuotoj

Paslydus trokui nuo kelio ir atsimušęs į tvorą užmūsė vairuotoj R. B. Ford, 53 m. Neilainė įvyko ant 330 kelio netoli St. Charles. Rep.

Zade's Bar 6753 S.Western Av.

DELLA ZADEIKIENE, Sav. Penktadieniais Kepta žuvis, Gardus Alus, Skani Arielka, Saldu Vynas ir Geri Užkandžiai. Šeštadieniais Vištiena.

Pranešimai iš Kitur

CLEVELAND, OHIO Pranešimas ALDD 22-ros Kuopos Nariams Susirinkimas įvyks balandžio 8 d., utarninke, 7 val. vakaro. Tad visi būkite laiku ir mes švėsimė trumpai ir švėrbiu pasitarima, nes tą patį vakarą toje pačioje vietoje, tai yra, Lietuvių Darb. Sveitinėje, 920 E. 79th St. įvyks ir "Vilnius" redaktoriams, Srđ. B. Jagminio, didelis ir interesingas pokalbis. (165)

Tel. Yards 1651. John A. Laudont Tavern Vynas, Likeriai, Geras Alus Cigrai ir Užkandžiai. 3538 S. Halsted Street ir Mėšos-Groserio Krautuė. 3441 S. Morgan Street

URBA GELININKAS Gėles Mylinčiam, Vestuvėm, Bankietam, Laidotvėm, Papuošimam. 4180 Archer Avenue Phone: LA Fayette 5869

Celia's Beauty Shop

So. Halsted & 60th Place

Permanent Waves nuo \$2.00 iki \$5.00 Su Mašina arba Machineless Darbų Garantuojame Dėl apointmentų pašankite Wentworth 1469 C. Gailiūnas, Savininkė

Siančiamė Gėles Telegramais ir Viso Pasaulio Dailis LOVEIKIS—Kvietkininkas GELES VESTUVEM, BANKIETAM, PAGRABAM 3316 So. Halsted St. Chicago Yards 7308

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicagoj ir Cicero Lietuvos Laidotuvių Direktorių Asociacijos Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

J. LIULEVIČIUS 4348 SO. CALIFORNIA AVENUE TELEFONAS: LAFAYETTE 3572

ALBERT V. PETKUS 4704 SO. WESTERN AVENUE TELEFONAS: LAFAYETTE 8024

ANTHONY B. PETKUS 1410 SO. 49th COURT TELEFONAS: CICERO 2189 6812 S. WESTERN AVE. TELEFONAS: GROVEHILL 0142

S. P. MAŽEIKA 3319 SO. LITUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 1138 & 1139

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 LITUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4968

LACHAWICZ ir SUNUS 2314 W. 23rd PLACE TELEFONAS: CANAL 2515 & 2516 SKYRIUS: 42 E. 108th ST. Telefonai: Pullman 1276 & 8215

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th ST. VISI TELEFONAI: YARDS 1419

AUDITORIUM RESTAURANT

3131 S. Halsted Street

Lietuviški ir Amerikonikali Valgiai Su Geriantis Šoniu P. BALCIUNAS ir M. KOVARSKI, Savininkai

Naudokitės Pavnsario Žemom Kainom BUDA VOKITE DABAR! TAUPYKITE! Ir Lai Ekspertai Alieksa Jums Darbą

Pasistatykit Garazą

Ant Jūsų Loto Su Unijos Darbu \$145

Apžiūrėmė Jūsų Jarda pirm budavojimo be jokiu išaččių. Žemos kainos apdarymai porčiu, imkokiti nereikia, išmokėtinai inazi.

Koėči nepakeisti tuėlio loto ant piniu. Edeka, Flata ir Dastatytit Padidinkite Jeigas. Atdara neėdėliomiu nuo 10 ryto iki 4-ų val. popieė. Mūsų atovos gali pas jus apsilankyti dienomis arba vakarais. KAROL KAFFKA, Prez. City BUILDING & LUMBER CO. 30 PULASKI ROAD

WISCONSIN POULTRY AND MARKET
3227 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Geriausios rūšies paukščiai ir švieži kiaušiniai,—ką tik atveža nuo farmų. Kainos ir patarnavimas jus patenkins.
Tel. Victory 3144 F. Mockus, Sav.

Vidurmeiėio Raėtinė Atdara nuo 11 Val. Ryto iki 4-ros Valandos Popiet.
Turėkit Dailius, Gamtiniai Atdrodančius
MONEY-BACK GUARANTEE OF SATISFACTION
TRIPLE MARK REGISTERED
False Teeth
\$9.50 UP
*PERMATONI *BE VIBRU *DALS FLURTY
G. P. JOHNSON, Pres.
A.A.A. DENTAL LABORATORIES, Inc.
Maine Building: 1555 MILWAUKEE AVE. Phone Arno. 5550
Hearst-Bank Bldg.: 481 IRVING PARK RD. Phone PAL. 4227
Vidurmeiėio Raėtinė: 202 S. STATE ST. Phone WAH. 4228
South Side Raėtinė: 494 E. 37th STREET. Phone Aft. 6289
North Side Raėtinė: 4711 BRADWAY.

CHICAGO IR APIELINKĖS ŽINIUS

RYTOJ PRASIDĖS 'VILNIES' BAZARAS LIETUVIŲ CENTRO SALEJ

Lentynos Bus Nukrautos Gražiais ir Vertingais Daiktais; Kas Vakaras Gražus Programas ir Šokiai Prie Gero Orkestro

Bazaro Pradžią Penktadienį 7 Val. Vakaro, Šeštadienį 5 Val. Vakaro ir Sekmadienį 2 Val. Popiet

Iki "Vilnies" bazaro tik viena diena. Rytoj, penktadienį, balandžio 4-tą kviečiam plauči visuomenę skaitingai dalyvauti ir pirmus laimėjimus parsinešti iš bazaro.

Kiekvieną vakarą bus laimėjimai prie įžangos tiketi. Bendra, visam bazarui įžanga, 25 centai; puskvartai, kasvakarui tikėtasi 10 centų.

Aukos ir Dovanos "Vilnies" Bazaru

- L.L.D. 19 kp., Chicago \$5.00
- L.L.D. 49 kp., E. St. Louis \$3.00
- L.L.D. 52 kp., Detroit 6.00

M. Smitrevičienė, Detroit, Mich., surinko:

- Petronė Yakštienė \$1.50
- K. Andriūšienė 50
- P. Zilinskis 50
- J. Gudaitis 50
- M. Smitrevičienė 1.00

Viso \$4.00

Chiegių Dovanos

Teklė Valinskas, 3433 S. Morgan St., night gown ir scarf. Mrs. M. Zaid, Mirror Beauty Salon—permanent wave \$6.00. M. Tarutis, 3149 S. Halsted St.—degtinės \$2.25.

P. Sakalauskas, 3600 S. Union ave.—2 cigaretė cases. V. Renton, 1134 S. Canal St.—6 kvortas degtinės.

M. Klebonas — 2 kaklaraiščius ir viena setą \$2.00. J. Rimkus, 2531 W. 45th Pl.—camera \$25.00.

S. Kanapė—degrų \$1.50. Bridgeport Clothing—shirt & tie \$2.45.

Ramona Laundry — 3 poras kojinių 45c.

Anna Levanas, Los Angeles, Cal.—dėgė saldinių \$2.00. V. Sutkus, San Francisco — brizglis.

Visiems už aukas ir dovanas ačiū. "V." Admin.

Marquetteparkiečiai Gerai Pasirodys "Vilnies" Bazare

Jau Daug Daiktų Surinkom; Turėsim Savo Būdukę

Marquette Parko darbėtosios vilnietės jau turi daug pririnkę daiktų bazarui. Dar jos daugiau pririnko. Apart mūsų kolonijos išrinkti daiktai rinkėjų, Bartninkienės, K. Stukienės, F. Arlauskienės, A. Druskeičienės, P. Grigienės, Čekutienės ir Sandarienės, daiktus renka ir Mokiečienė. Mokiaki veiktis žmonės, nekuris laikas jau gyvena mūsų kolonijoje. Nors dar jie nepersikėlė į mūsų kuopą, bet tikimės persikels ir bazaro reikale kooperuos su Marquette Parko kolonija.

Mes savo kolonijoj turime ir daugiau naujų žmonių. Iš jų tikimės talkos, ypač bazaro reikale. Tenka pažymėti, kad reikės daug darbininkų: per tris dienas surinktus daiktus turėsim parduoti bei laimėjimus išleisti.

Tad prašome visų talkos. Kas turite daiktus dovanoti, kas turite pririnkę dēl bazaro daiktus, tai juos perdudkite bile kuriai iš ankūčiau pažymėtų draugų, arba penktadienį vakare tiesiai atveškite į bazarą, Lietuvių Centro salej, 3133 So. Halsted st.

Viena iš Rinkėjų.

Pavasarinio Apsivalymo Savaitė

Majoras Kelly paskyrė pavasariniam apšalinimui savaitę nuo balandžio 23 iki gegužės 3.

Tą savaitę prašo visų apieščių gyventojų, ypač mokyklų vaikų, prisidėti apvalyti visas pakampes, ypač tuščius lotus, kad jie būtų švarūs, nesimality popiergalių ir kitokių atmatų.

Apsivalymo kampanijai imasi praversti verslo susivienijimas.

Marquette Park

Daugiau Demesio į Organizacijų Reikalus

Pereitą atrandienį kuopos Marquette Parko LDS kuopos susirinkimas. Teko ir man jame dalyvauti. Iš viso 50 narių į susirinkimą atsilankė tik 8 nariai. Kuopą laike šio vakaro gavo 2 naujus narius. Vienas jų persikėlė į Cicero kuopą, o kitas paliko tik kuopą.

Aisku, kad negalėjo būti susirinkime dalyvaujanti organizaciniai klausimais pakūlis ūpas. Susirinkime dalyvavę pasiryžę veikti, bet mažais būreliais ir su gera nuotaika maži gali atlikti.

Į susirinkimą atsilankė ir LDS 2-ros Apškiečio atstovas. Jis pasako trumpą kalbą apie vieją, apie ateinančių apškiečio pūnikų, kurie įvyks gegužės 25 d. Atstovas kvietė kuopą dalyvauti viėjau, kad 2-ros apškiečio ribose iki pūnikų gautume 100 naujų narių.

Pektinas Nekurių Narių Apsileidimas

Marquette Parko kolonija didelė, daug lietuvių, daug pažangios spaudos skaitlytų ir daug yra LDS narių. Bet kuomet ateina mitingų klausimas, tai tie nariai geriau taip sau laikų kur praleidžia, bet į susirinkimą nepaiso atlievi. Taip elgtis nedera pažangiam lietuviui, sąmoningam savo klestinčių reikalų žmogui.

Aisku, kad visi turime reikly, bet tinkamai laiką paskirsčius galima visai lengvai ir visai gerai savo asmeninius reikalus ir biznio reikalus surdinti su visuomeniniais reikalais ir rasti laiko nuelti į susirinkimą ir atlikti dalelę organizacinio darbo.

Tenka ir tas pažymėti, kad yra keletas veiklių lietuvių gyvenančių šioj apieškiej, bet jie kažin kokioms sumetimais nepersikelia į vietinę kuopą ir čia neparduoti veikluome. Gyvenant at vietoje ir dedantis prie vietinės kuopos veiklos žymiai pakeltų visos kolonijos prestyžą ir visą veikimą.

Tikiuosi, kad į sekamą LDS kuopos susirinkimą visgi daugiau narių atsilankys.

LDS Narys.

Kanapienė Išvyko Ligoninėn

Plačiai Bridgeporto lietuviams žinoma Mrs. Kanapė (Kanapės turėtoji) griseru ir bučerne kampan 31 ir Emerald ave.) išvyko į Augustang ligoninę. Jai darys operaciją at vidurių.

Ligonė yra Dr. Asmenskas prižiūroj.

Augustana ligoninė randasi 409 W. Dickens st., šiaurvakarietis miesto dalyj. Kaiminka.

Reikalauja Teisti Kapitoną Collins už Gemblerystę

Sios savaitės pradžioj policijos komisinerius Allan suspendavo kapitoną Collins, Des Plaines st. policijos stoties viršininką. Kokis bus sekamas žingsnis, to Allan'as nesako.

Valstijos prokuroras Courtney kreipėsi į policijos komisinerių, kad būtų iškelta gemblerystės byla prieš kapitoną Collins Civil Service Commission.

B. J. Cahn, kriminalis Komisijos pirmininkas, kreipėsi į majorą Kelly prašant jo padėti veiklą prieš gemblerystę.

Aukos Delegatų Lėšom ir Taikos Kongresą

Roselandietė drg. Pažarskienė surinko aukų dēl delegatų kelionės lėšų į Liaudies Taikos Kongresą:

- A. Dapkienė \$2.00
- S. Zaks 1.00
- S. Vanagas 50
- Jud. Pečiukaitienė 50
- M. Ramanienė 20
- Vakienė-Vitkienė 10
- T. Andrijauskas 50
- Eliz. Stankienė 25
- A. Kosaitis 10
- Statkus 25
- Anelė Prakupas 25
- P. Kraučūnas 25
- K. Danyla 25
- V. Pažarskienė 50

Viso surinkta \$6.65

J. S. surinko dēl kelionės lėšų: M. P. S. ..... \$1.00 P. Ridikas ..... 1.00 L. Kasko 1.00

Po 50 centų aukavo: A. Guksas, K. Rakauskas ir A. Motiejūnas. Po 25 centus aukavo: C. Bartninkas, T. Dabulskis, A. Kaukas, Butko, J. Dauderis, J. Stančikas, Zilinskas, J. Varnis, F. Vėbra, A. Pažarskas, A. Jakutis, F. Stasiukėlis, J. Klaušauskas, J. Kanceris, F. Valaitis, V. Juška, J. Dočkus, J. Kaupas, V. Preidka, J. Juozėnas, J. Putis, J. Rudzevičius, J. Gelgudaus, C. Petermanas, J. Stulgis, M. Klečdienė, M. Gabičius, M. Pirčiukaitienė, J. Tulis, V. Raita, P. A. Deveikis ir K. Keturakienė.

Virgo su smulkion \$13.00. Drg. Pozerienė surinko \$6.20. Visiems aukavusiem ir aukas rinkusiem širdingai ačiū.

Komitetas.

Greyhound Company Status Naują Stojį

Ivaziavimas į Stojį Bus Tunelais iš Keturių Pusijų

Iki šiol Greyhound busų kompanija neturėjo didelės stoties Chicagoj. Naujojos stotini priė Wabash ir Roosevelt Road. Ta stotis permaža ir ne miesto centre. Kompanija nori stotį turėti miesto centre.

Greyhound kompanija numato padaryti naują stotį tarp Randolph ir Lake st. ir tarp Dearborn ir Clark st. I stotį ivaziavimas busais būsias padarytas tunelais, kad nestalicyti mieste važiuotės judėjimo.

Tuo reikalau kompanija jau kreipėsi prie majoro Kelly, miesto taryba turės tą klausimą apsarvstyti. Jeigu vis pasilydymai ir planai pasirodys praktiški ir galimi, tai apškiečiuojama, jog stoties išbudavojimas lėšuos apie \$5,000,000.

Keliamininkų kiekis busais kasmet daugėja, biznis kyla ir geresniais patarnavimui kompanija, sako, matanti reikalą statyti naują stotį.

Sugryžus Harvester Co. Darbininkam Darban

International Harvester Co. streikas pasibaigė pirmadienį. I darbą išėjo darbininkai ti dieną McCormick dirbtuvės, o antradienį traktorių skyrius pradėjo dirbti. Sugryžų i darbą pirmadienį ir Rock Falls ir Richmond, Ind., dirbtuvių darbininkai.

Darbininkai i darbą grįžo su ūpu, su pakeltom galvomis, su visa eile laimėjimų. Vienas iš jų svarbiausias, tai nau dabar CIO unija atšovus visas keturias dirbtuves, o ne tik vieng traktorių skyrių, kaip buvo iki šiol. CIO unija išaugo i didelę jėgą: Farm Equipment Workers of America turi ištūkandis narių daugiau, negu turėjo prieš streiką.

Darbininkai, grįžę prie darbo, jaučias labiau apvienyti. Tiesia, kad keletą darbininkų bosas pasisekė sudemolizuoti streiko laikui ir juos įvesti i dirbtuvę, bet ir tai darbininkai supranta daug klaidų. Jie stoja taigi už vienybę.

Galima tik pridurti, kad produkcija dirbtuvėj dar nepasiekė normalio kiekio. Mat ima laiko susitvarkyti. Reikia ir tas pažymėti, jog nemažai darbininkų pasirinko darbus kitur ir vėliausia negrįžė. Dar kiti nesuspėjo sugryžti, ypač i traktorių skyrių, kuris pradėjo dirbti tik antradienį.

Abelnei bendra nuotaika gera, pakili; pasiryžimo pas darbininkus daug. Baigdamas noriu pasakyti, kad lietuvių darbininkai gerai pasizymėjo streikė. Lankeši i pikietus. Pusėmeti daug pinigų surinko streiko paramai, tai yra, kukniai. Daugelis lietuvių biznierių nuosirdžiai atsiėskė lietuvių streikierių ir aukavo linkniai. Pažangieli lietuvių ir jų organizacijų gausiai aukavo streikieriams. Kitos lietuvių sriovės nieko streikieriams nepadarė.

Streiką pavzusiem ir pikietos elkisė dalyvavusiem tariame širdingai ačiū. Kalvis.

Sudėgė Šluotų Dirbtuvė

Iškūto gaisras šluotų dirbtuvėj, 1040 W-13th st. Apškiečiuoja, kad ugnis padarė \$25,000 nuostolių. Savininkai šluotų dirbtuvės sako, kad biznis nebūvo apdrūstas. Tai daug jie nukentėjo.

Vietiniai Pranešimai

LIETUVIŲ KEISTUČIO PASALPOS KLUBO mėnesinis susirinkimas įvyks sekmdienį, balandžio 6-tą d., Hollywood Svetainėje, 2417 W. 43rd St.—Mėnesinis duoklis bus priimamas 11-tą val. ryto. Malonėkite atsilankyti. Helen Chapas, Ras. (365)

ROSELAND Roseland Liet. Kultūros Dr-jos mėnesinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, balandžio 3 d., 730 val. vakaro, L.D. Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. (163)

S. Dilis, Ras. (264)

ROSELAND LDS 139-02 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, balandžio (April) 4 d., 7:30 val. vakaro, L. Darbininkų Svetainėje, 10413 S. Michigan Ave. Visi nariai ir nariai nepamirškite atsilankyti, nes bus labai daug svarbių reikalų apsarvstymui, o svarbiausia, tai užsimokėjimas duokliu. Sekr. K. Dagis. (264)

ATNAUJINAM IR PAGRAŽINAM KAMBARŲ RAKANDUS; padarom katp naują ir priceliamas kaimas. Miestiečiams garantuojame. Paslaukite mus š bile kur VICTORY 5619 FORT DEARBORN FURNITURE STUDIO

Policijos Stotyje Vagių Alarmo Įtaisais

Policijos centralinė stotij įvedė vagių alarmo įtaisą — bargiar alarm. Policistai bijo, kad po jų nose neįvyktų vagystė.

Zymėtina, per paskutinius kelis mėnesius dvi vagystės įvyko centralinėje policijos stotyje. Bijodami, kad iš tos stoties neisėntų vertingų įrengimų, kurie lėšuoja apie \$100,000, įdėjo vagių alarmą.

Reikalauja Lygių Kainų už Pieną

Pure Milk Association reikalauja viešo apklašinėjimo pieno rinkos balandžio 7-tą. Pieno gamintojų, fermerių, susivienijimas prašė išleisti galvarkymą, kad visur mokėtų lygi kainų už pieną. Mat yra tokių fermerių, kurie turi nustatę pieno pardavimo kiekį. Biedni fermeriai kaip kada daugiau turi pieno, kaip kada mažiau. Kai jie mažo kompanijom parduoda kiek pigesne kaina, tai turi progos daugiau pieno išleisti, kaip ju turi.

Cicero Rinkimai

Lietuviams nepasisekė laimėti rinkimiai. Trustis išrinko išnauj Joseph Danek. Jis gavo 15,000 balsų. Jo oponentas J. P. Justin, republikonas, gavo 10,878 balsus; ir geresnis valdžios kandidatas M. T. Kewicki 118 balsus.

Policijos magistratu-teisėju liko išrinktas Harry J. Sandusky, kuris eina tas pareigas per 20 metų. S. P.

Monastery
ROCK & RYE LIQUEUR
With Fresh Fruit
A Taste Thrill That's Different!
At Your Dealer—A Product Of NATIONAL CORDIAL CO. - CHICAGO

Rusų Kooperatyvas Chicago, Ill. Garantuoja Kokybę, Ištaurumą ir Produktus Savo Įvairumo

RESTAURANE (VALGYKLOJ) Sveika, Švari, Rustiška-Amerikoniska Virtuvė. Kainos Zemos.

1628 W. Division Street Tel. Humboldt 4044 Mėsos ir Groserio Krautuvė

Viešloka Mėsa — Pankūtiama 2051 W. Division Street PRIMAM ORDERUS Pokiliams, Parengimams ir Pasaiait Tel. Brunswick 9468

Pirkit pas MUTUAL LIQUOR CO. NATHAN KENTER Wholesale 4707 So. Halsted St. Tel. Blvd. 0014

CLASSIFIED ADS

RAKANDU BARGENAI GENERAL RADIO & FURNITURE (FURNITURE BARGAINS) Visi geriausi refrigeratoriai, pečiai, skalbiamos mašinos, radio ir viskas reikalinga namų įrengimui. Absolutiška garantuojame, kad mes parduosime rakandus pigiau, negu wholesale kainomis. Mes autorizuoti: cash ar credits. Visur kainos kyla, o mes nukeriant kuome per pusę. Šis šaukiete arba ralykiete dēl daugias informacijai. 2856 Archer Ave., Chicago, Ill. Lafayette 6195

Reikalinga Vaikų Reikalinga vaikų nuo 16 iki 19 metų, darbas ant viados, patyrimas nevarbu. Kreipkitės: The Western Union Telegraph Co., 417 S. La Salle St., Employment Mgr. (163)

REAL ESTATE FOR SALE 2 aukštu, 9 kambarių mūrinis namas. Tinkamas didelėi šeimynai, moderniški patogumai, dviejų karų garažai. Didelis bargenas. Pilsa kaina \$12,500 cash. Kreipkitės: 6419 S. Whipple Street. (3-5-7)

MAINAU LOTŲ ARBA BARBERE Mainyja ant automobilio arba pigalia parduosiu. Lotas randasi ant 63-cios gatvės, gerų viejoj. Kas atsilauks greitai, tas kaimė. FIANK'S BARBER SHOP 3934 S. California Ave., Chicago, Ill. (169)

HELP WANTED FEMALE Pajelekkom patyrimų operatorku su slavinam mašina. Kreipkitės: DAINTY FROCKS, 206 S. Market St. 5th fl. (1-2-3)

REAL ESTATE FOR SALE NAMU REAL ESTATE M. J. KIRAS

Apraudžiame viską, parupiname paskolas ir notaruojame popieras. 3251 S. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. Victory 9399.

LIETUVIŠKA MATRASA ISMILVYTE Mes darome matrasus ant užsakymo. Taigi pas mus galite gauti lovas ir springus ir atnaujinti senus matrasus. Darba garantuojame. 827 So. Ashland Ave. Tel. Yards 6121. (1631)

WHOLESALE FURNITURE Urengiam mašinas. Kreipkitės: Molečdamas cash už rakandus, sutauptais nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Paskūkite ar ralykite dēl daugiau informacijai. Vietinė nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALB BARGAINS, 5000 So. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, Rez. 8051.

Dr. A. K. BUTKO LIETUVIS KOJŲ SPECIALISTAS 7214 S. Ashland Avenue OTISO VALANDOS: Nuo 9 ryto lid 9 vakaro

Dr. A. K. BUTKO LIETUVIS KOJŲ SPECIALISTAS 7214 S. Ashland Avenue OTISO VALANDOS: Nuo 9 ryto lid 9 vakaro

Anelia K. Jarusz PHYSICAL THERAPY & MIDWIFE 6630 S. Western Avenue CHICAGO Valandos: 10 ryte iki 7 vakare Iškaryus šėltadimus ir sekmdienius, randasi: Central Avenue Beverly Shores Indiana Telefonas: Michigan City 2799-33

REGĖJIMAS Gali But Pagerintas Kartais laikinas vartojimas akinų gali jusmų pagerinti padėjimas ant viados. Atsilankykite pas Dr. K. Nurkat-Nurkatis patalytum ir prietikiu. Duedame Pilsa Garantija

BUDRIK Furniture House Krautuvė su Mėlynu Frontu 3409 So. Halsted Street Tel. Yards 2151

NEW BUNNY BUN HAMBURGERS 5c

Susitik bile kada dēl skanus užkandimo. Aka gaustie saldiu hamburgerių, kartis kilbasoju, miokšči gerimų ir namie darytos chile. Naujojam J. V. valdžios peržiūrėj jautėm dēl Naujo Bunny Bun. GEORGE, SAVININKAS

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ 756 West 35th Street Kampus Halsted Street

Dr. C. Z. VEZELIS DENTISTAS 4645 S. Ashland Avenue (Artl 47th Street) VALANDOS: 9 ryte iki 8 vak. Trečiadi. susitarus

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ 756 West 35th Street Kampus Halsted Street

VYTAUTAS TARUTIS ADVOKATAS BRIDGEPORT 3133 S. Halsted Street Valandos: 1 iki 8 Val. Vakaro Phone Calumet 6877 134 N. La Salle Street Room 2014 Valandos: 9 iki 11 Val. Ryto. PHONE: STATE 7878 3149 S. Halsted Street PHONE: VICTORY 2679

"Vilnies" Bendrovės dalininkų suvaziavimas jau nebetiki. Ar visi dalininkai rengiatės dalyvauti? Kokius gerus sumanymus pasiūlysite suvaziavime?

Medicinos Daktarai

Phone: VIRginia 3316 Dr. A. K. Rutkauskas GYDYTOJAS 4442 S. Western Avenue KASDIEK Sekmdieniais pagal sutarti

Telefonas: YARDS 3146 Dr. V. A. SIMKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIŲ PRITAIKO 3343 S. Halsted Street Valandos: 11-12, 2-4; vakarais 7-9 Šventadieniais 11 iki 12 ryto

Telefonas: Sealey 7330 Namų—Brunswick 0597 A. MONTVID, M. D. WEST TOWN STATE BANK BLDG. 2400 West Madison Street Valandos: 1-3 po pietų, 6-8 vakarais

OTISO Telefonas: YARDS 4787 Namų—PROspect 1930 Dr. STRIKOL'is GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4645 S. Ashland Avenue Sekmdieniais pagal sutarti

OTISO Telefonas: VIRginia 0036 Namų—Beverly 8244 Dr. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue OTISO VALANDOS: 1-3 ir 6-8:30 p. m. Sekmdieniais pagal sutarti

Phone: YARDS 5921 Residencijos—KENwood 5107 Dr. BERTASH 756 West 35th Street (Kamp. 35th ir S. Halsted St.) Valandos: 1 iki 9 ir 6:30 iki 8:30 vak. Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phone: GROvehill 3111 Dr. A. K. BUTKO LIETUVIS KOJŲ SPECIALISTAS 7214 S. Ashland Avenue OTISO VALANDOS: Nuo 9 ryto lid 9 vakaro

OTISO Telefonas: HEMlock 9252 Anelia K. Jarusz PHYSICAL THERAPY & MIDWIFE 6630 S. Western Avenue CHICAGO Valandos: 10 ryte iki 7 vakare Iškaryus šėltadimus ir sekmdienius, randasi: Central Avenue Beverly Shores Indiana Telefonas: Michigan City 2799-33

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ 756 West 35th Street Kampus Halsted Street

Dr. C. Z. VEZELIS DENTISTAS 4645 S. Ashland Avenue (Artl 47th Street) VALANDOS: 9 ryte iki 8 vak. Trečiadi. susitarus

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ 756 West 35th Street Kampus Halsted Street

VYTAUTAS TARUTIS ADVOKATAS BRIDGEPORT 3133 S. Halsted Street Valandos: 1 iki 8 Val. Vakaro Phone Calumet 6877 134 N. La Salle Street Room 2014 Valandos: 9 iki 11 Val. Ryto. PHONE: STATE 7878 3149 S. Halsted Street PHONE: VICTORY 2679

ARTIE SHAW, THEODORE DREISER, PAUL ROBESON FOR "PEOPLES MEETING"

Warning that participation in the war would severely endanger a free American culture, scores of celebrities in the arts have endorsed a call to the American People's Meeting for Peace which will be held in New York City on April 5 and 6.

Many outstanding names from the fields of the theatre, motion pictures, arts, music and literature are numbered among recent signers of the call, which was issued by the Arts Division of the American Peace Mobilization.

In endorsing the American People's Meeting, Morris Carnovsky, Broadway actor currently starring in "My Sister Eileen," said, in part, that action must be taken to "guard the theatre's hard-won privileges, its highest traditions of content and of craft," from the catastrophe of a war which threatens "to darken our doors more and more and to reduce our work to the regimented exercises of adolescents."

LET'S RAISE OUR VOICES

"Our theatre demands the condition of peace for its growth and its integrity. Let us get behind the American People's Meeting in its struggle for the lives of our men and women and the preservation of our culture," Carnovsky said.

Philip Evergood, well-known painter writing his endorsement from Kalamazoo College in Michigan, said: "From time immemorial artists have been used as the 'come on' guys—decoys to draw humanity toward war and destruction. Some, like Goya and Daumier, have been the living voices crying out for liberty, humanity, peace. Let's raise our voices loud enough to be heard in the wilderness of despair."

The American People's meeting will open on Saturday afternoon, April 6, with a huge mass rally at Triboro Stadium on Randall's Island, with Paul Robeson, Rev. John B. Thompson, Congressman Vito Marcantonio and Reid Robinson, CIO official, among the leading participants. On Sunday morning, among the panel discussion scheduled on various topics, will be one on the arts in the current movement for

peace.

The endorsers of the call include: Richard Wright, Dr. Walter Rautenstrauch, Theodore Dreiser, Paul Robeson, Marc Blitzstein, Earl Robinson, Dashiell Hammett, Jack Guilford, Raphael Soyer, William E. Dodd, Jr., Artie Shaw, Allen Boretz, Col. Charles Erskine Scott Wood, Sara Bard Field, Helen Beverly, Harvey O'Connor, Hazel Scott, Millen Brand, Lee Cobb, Adolph Dehn, Paul Strand, Phoebe Brand, Max Goberman, Muriel Draper, Mrs. Alice H. Ware, Budd Schulberg, W. L. River, Michael Blankfort, Lucy Brown, Prof. A. J. Carlson, Leo Seltzer, Albert Maltz, Will Geer, Herbert Biberman, Howard Bay.

Mother Ella Bloor Visits in Chicago, Was Guest of Honor

CHICAGO, Ill.—Ella Reeve Bloor, 79 year old pioneer of the American labor movement, who has been active in a half century struggle to improve the lot of foreign born, was guest of honor at a reception and tea at the Midland Hotel, on Saturday afternoon, March 29th.

The author of the book "We Are Many," traveled throughout Europe after the first world war, and gave stirring accounts of postwar Europe and the struggle of working men and women in those countries to better their conditions.

Three years ago, Mother Bloor, as she is known throughout the labor movement, hitch-hiked cross country selling newspapers and magazines to trade unions. Her wide and exciting experience took her to the scene of the Ludlow Massacre, where miners and their families were fired on by Federal troops. She was also present when a big strike was called in the Southern Illinois coal fields, and strike breakers were brought in from the Chicago-Calumet district.

A previous tour around the country brought her into close contact with the hundreds of labor and social groups whose protests delayed for seven years the framed up execution of Sacco and Vanzetti.

Traveling throughout Europe after the first world war, she brought back vivid accounts of the suffering and starvation there. One of her sons, an agricultural expert, was called to Russia by the Soviet Union to increase the efficiency of the collective farms.

Lith Amer National Basketball Tourney Sponsored by ALAA

Duquesne Liths, title winners of the Third National Tourney held in Cleveland, Ohio, last year will be hosts for the 1941 tournament.

The games will be played in the South Side Market House Gym, Pittsburgh, Pa., starting Saturday, April 19, and winding up with the Championship game Sunday night, April 20.

Last years tourney brought 17 Lith. clubs to battle for the National title and this years entry list is expected to be higher, with more Lith. teams entering from the East.

The two "Eddies", Eddie Wizar and Eddie Schultz, two of the most prominent Lithuanian athletes from the Pittsburgh district have been doing the bulk of work of organizing the date.

But from here in, all athletic minded "Pittsburghers" are getting behind the two Eddies and without a doubt all participants to the Fourth Lithuanian Tourney can expect a good time. Pittsburgh knows how to do it.

If any team hasn't received an entry blank yet, please write to Ed. J. Wisbar, 529 Fernway, Duquesne, Pa., and one will be mailed to you.

Only Lith. athletes, those of Lithuanian descent are eligible to play in the Lithuanian National tourney sponsored by the American Lithuanian Athletic Association.

Some Bunions!

A "FEETURE" AT FORT DIX: Benjamin Epstein of New York City, a member of Company L, 114th Infantry, displays his 1 1/2 triple E shoes, the biggest at the camp in New Jersey where the Forty-fourth Division is in training.

LITH DELEGATES LEAVE FOR "PEOPLES MEETING" ARRIVE NEW YORK FRIDAY

CHICAGO, Ill.—Twelve representatives of Lithuanian organizations in Chicago, left this weekend to attend the American Peoples Meeting in New York City, April 5-6.

The delegates representing some five varying Lithuanian organizations of whom are, Association of Lithuanian Workers, Lithuanian Literature Society, Lithuanian Art League, Lithuanian Political Club and, Lithuanian Women's Clubs of Chicago, will be in New York during the entire proceedings of the American People's Meeting.

In New York, the Lithuanian delegation will be greeted by a welcoming committee of Lithuanian organizations there.

Five young people, representatives of LDS youth branches in Chicago, have also left. They represent the Sparks, Roseland and Redwing branches. The fifth is a representative of the LDS Midwest Youth Committee.

A welcome party arranged by the LDS Brooklyn Builders, branch will greet the young people from Chicago. Palmira Ba-cevicius, Connie Sudent, Frank Burnetsky, Helen Lane and Frank Solomon make up the youth delegation.

you quit for good or just temporarily? The reason I ask this is that if you don't write again I have a friend who will be very willing to write under YEHOOOI ever since you have ended your writings. The reason he didn't do so is that he was afraid that something very terrible would happen to him if you did find out who he was.

In the next weeks paper will you please tell us if you will return to the Merary world again. If you make up your mind not to come back again then please let my friend be your successor. Also tell the readers who you actually are.

I will await your reply.

SNUFFY.

Was U.S. Betrayed?

Eighteen prominent men met secretly on April 29th, 1940. They resolved that America must be in a position to give whatever aid in war material and armies if needed by the Allies.

This meeting was called by Frederick R. Coudert, legal advisor to the British Embassy from 1915 to 1920. Attending were Thomas W. Lamont (Morgan partner), Nicholas Murray Butler, Henry L. Stimson, Wendell Willkie, Lewis Douglas, Frank Polk and Philip M. Brown who submitted a memorandum appraising the outlook of those present . . . Neutrality Legislation must go, nothing must stand in the way of America's giving full help to Great Britain and France, even if that means armed aid.

Out of this meeting grew the Committee headed by William Allen White, Committee to defend America by aiding the Allies and out of this the Conscription Bill, and out of this selling our guns and our ships to England. And out of this the M. Day plan, and out of this Bill 1776.

An Open Letter To Yehoodi Is Sent By a Yehoodite

It has been something like six "WINDY CITY" and I as well as months since you last wrote on many other readers have missed the expose of the LDSers in the your columns immensely. Did

CAMPAIGN AGAINST WAR!

U. S. Balance Sheet in the Last War

LOSSES:

\$30,128 DEAD
\$82,369 DISABLED
\$10,676,730,000
SPENT BY U. S.

GAINS:

95% TO LAMPS PROFITS TO BIG BUSINESS

VILNIS

— ENGLISH SECTION —

EDITOR—JOSEPH SACAL

3116 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Artie Shaw?

The above is the name of one of America's foremost band leaders. Other individuals that we wish to bring into the picture are—Paul Robeson, noted singer, Theodore Dreiser, noted writer, Congressman Marcantonio from New York, and—

THE CAST FROM THE CURRENT STAGE HIT, "MY SISTER EILEEN."

Of what significance are the names above? Well, here's our point.

All the above individuals plus hundreds of others who hold positions of prominence in the entertainment, writing, and political field **HAVE ENDORSED AND ARE SUPPORTING THE CURRENT AMERICAN PEOPLES MEETING WHICH OPENS IN NEW YORK CITY SATURDAY.** This is the same American

Peoples Meeting which many hundreds of Lithuanian delegates representing their organizations are also attending. It is a meeting of **PEACE, FOR PEACE!** It is a meeting to **STAY OUT AND GET OUT** of European embroilments.

It is a fine stand on the part of these individuals of prominence to take up cudgels against the plans of the warmakers. They with the rest of the American people find it a necessity to take a stand NOW! Before we are **OFFICIALLY** embroiled. Like our Lithuanian-Americans, they intend to put an end to possibilities of embroilment. And it will be done.

Meanwhile, we wonder if our redbaiting friends, Naujienos, Draugas and Jaunimas, who have carried on an attack against the American Peoples Meeting, will find that—**ARTIE SHAW IS A RED!**

Harvester Strike

Many Lithuanians marched back to work into the plants of the International Harvester Co. the beginning of this week. After weeks of constant vigil and picketing, the strike which was called, ended in victory for the union, the CIO.

The victory of the workers over the open shop terrorizing tactics of Harvester scabs, thugs and Chicago police, plus behind the scene government sanction of such moves, showed that a united people **CAN WIN** regardless of all obstacles.

All the forces of terror, beating and jail could not forstall the just wants and needs of workers. Unity of thought and unity of want and need brought forth victory.

The people of Chicago and the midwest also played an important role in aid of the strikers. Hundreds of fraternal groups, organizations etc., aided with food, finances and picket line duty. The Lithuanian groups did their share. The ALDDL, the LDS, independent cultural and fraternal Lithuanian-American organizations, all put forth their share of aid. Only one Lithuanian group did not give aid to the strikers and even indulged in some red-baiting tripe. They were, **SOCIALISTS** ala "Naujienos." Working people, and especially Lithuanians will not forget their action. "Vilnis" on the other hand, received the plaudits of Harvester strikers for its support during the entire proceedings.

THE UPPER CRUST

"I know it's late Miss Santos, but these hairpin orders have to get out—national defense, you know."

FACTS ABOUT ILLINOIS

(Courtesy Works Progress Administration)

ILLINOIS RIVER BOAT FINDS PLACE IN HISTORY

Accounts of Illinois steambotting include a notice of a stern wheel freight boat, called the "Far West," that played its role in the daring exploits of General Sheridan and General Custer near the close of the Indian wars.

In the campaign against the Sioux, Custer was in charge of advance forces attached to Sheridan's command, according to an historical record. Difficulties were encountered in establishing supply lines for munitions and provisions because of river hazards, peculiar to inland stream.

Experts found that the "Far West," operating on the run between the Illinois and St. Louis, met these requirements, and it was soon dispatched as a unit in the system of communication.

During this campaign, as students of history will recall, Custer led a direct attack, not aware of the great numbers of Indians gathered in the area, and as a result his command was annihilated.

GEMS LURE CROWDS AFTER LUCKY LADS FIND PEARLS

In 1890 two Illinois boys at Kappa found about 40 pearls in the Mackinaw river and the news of their good fortune started a "pearl hunting craze" in McLean, Tazewell, and Woodford counties adjoining the river. Two of the pearls, says the Illinois Writers' Project, WPA, brought an offer from buyers in Peoria, who were prepared to purchase more of the gems.

ILLINOIS' HOME GROWN COFFEE MADE HEADLINES

During 1862, considerable attention was given by Illinois residents of coffee growing in the state. Discussions about "Illinois coffee" appeared in the press and widely separated area vied for the honor of having produced it first, says the Illinois Writers' Project, WPA.

After announcement had been made that an Effingham county man in 1861 had raised "two bushels of coffee, nearly identical with Rio coffee," a correspondent in one of the state newspapers asserted that the honors should go to Jo Daviess and La Fayette counties, where the bean had been cultivated "for at least three years."

In 1863, a writer in an agricultural journal, after remarking about the successful growing of coffee in Illinois and Massachusetts good naturedly inquired, "...cannot Maine furnish us with bananas, and New Hampshire and Vermont all other luxuries of the tropics?"

PLENTY OF WEATHER LEFT EARLY SETTLERS GUESSING

In 1816, two years before Illinois became a state, sharp frosts occurred every month, according to accounts of the time, and "the year without a summer" became a popular descriptive term.

January and February, it seems, were rather mild, but March lived up to its reputation as a boisterous month, and April showers gave way to ice and "bitter cold," according to an account noted by the Illinois Writers' Project, WPA. Ice and snow were common in June, July, and August. As a result, crops were severely damaged and farmers had to pay four to five dollars a bushel for seed corn the following year.

As We See It In Lith Circles

EDITOR'S NOTE: Many stories have been circulated regarding the SLA (Susivienijimas Lietuvių Amerikoje), a Lithuanian fraternal organization. It is because of obvious truths and underhanded deals of individuals of prominence within the SLA, that the writer, George Starkauskas, has made it a point to investigate. The vast membership of the SLA are still unaware of moves that have been made in the background, and that a gradual milking of the organization's treasury, eventually leading it to ruin, moves on unabated.

THE S.L.A. AND JURGELIONIS

The S.L.A. has been progressing from bad to worse. Explanations to the membership has not brought about gratifying results. To top matters off, cliques within cliques have been formed in order to reach the main objective, that of finances and its distribution. All want to fill their pockets with money paid in by the membership. To a great extent, many have reached this objective. Those jealous of this non-attainment of pocket lining have organized. They too want to get in on the gravy.

Pretending to represent the sentiment of the membership, in 1940 at the S.L.A. Convention, Jurgelionis with several others were swept into power. It was precisely because of his rather progressive attitude at that particular time, did Jurgelionis become editor of "Tėvynė", the official organ of the S.L.A. An organized opposition headed by P. Grigaitis, "Naujienos" editor, and Bagocius, a lawyer from Boston, fought Jurgelionis because in several speeches he implicated them in some underhanded dealings within the SLA. They distrusted Jurgelionis, since even the slightest progressivism on the part of the individual would do much toward the exposure of certain shenanigans.

Regardless of this organized bloc on the part of the aforementioned individuals, Jurgelionis, Mazukna (now Vice-President of the SLA), and others, were overwhelmingly elected according to ballots that were cast. The convention clinched the deal. Those that opposed Jurgelionis' nomination after the election, slipped into the background to reorganize their forces. Meanwhile, on the surface, they played ball with the newly elected editor.

Here we now have a picture of the situation. Jurgelionis presenting an ever so progressive trend prior to his election, coming into office solely with the support of those that saw the necessity of a change within the SLA. They voted for him, believing that once in a position of power, Jurgelionis would put an end to underhanded dealings. To the contrary though, Jurgelionis once seated proceeded to pursue a policy that still further enveloped the SLA into more difficulties. He put into operation his hidden plans—that of establishing a dictatorship of his own. Prior to his election he was most outspoken against all dictatorial moves. In reality, his glib tongue spoke one thing, but underneath all, Jurgelionis was fostering a bureaucracy of his own. The glib tongue swishing in favor of the progressive element within the SLA, was for the sole purpose of assuring him election.

Tėvynė, now edited by Jurgelionis, came out in the very near future with a wholesale attack against all those who made his election a reality. He stormed, raved and produced moves that threatened all progressive elements. Lip service by the clique that had opposed him, and sometime even more, was given to Jurgelionis. They had the same idea in mind for some time. Now they had an egotistical bureaucrat doing it for them. So it was that a semblance of a "united front" between two so-called enemies was formed. Underneath their working together with Jurgelionis though, the clique developed a plan of their own. They were out "to get" Jurgelionis.

Perhaps the issues here seem a bit confused. First we have Jurgelionis fighting (or pretending to) a group of individuals because of their underhanded dealings. Then we have him, upon ascension to power, attempting to discredit, expel and oust out of the SLA, a good majority of the peoples that elected him. Next we have him working in collaboration with the very same people he fought prior to election and they in return while working with him were fostering a plan whereby they could oust him. In other words, the doublecrosser collaborated with doublecrossers, who in return were instigating a double cross on the double crosser.

(Continued)

something moved, but it was not the earth

FOR WHOM THE BULL THROWS

OR Three Days in a Sleeping Bag

By no means is the accompanying article a review of Ernest Hemingway's book "For Whom The Bells Toll." Any similarity is just coincidental. As in "For Whom The Bells Toll," all characters are fictitious and any resemblance is again coincidental..

As he crossed 7th Avenue with Martha in his Abercrombie and Fitch sleeping bag, Robert Jordanway felt strangely ill at ease. He always felt that way just before he crossed against a red light.

Straightening his tie in a cigar store window, he reflected on how his grandfather would have felt in the same situation. Good old Gramps, he sure was a hell raiser in the old handicraft days. He was able to do more with a potato sack than Jordanway could with Abercrombie & Fitch's best.

He didn't have to do it. He had done so many other things to prove his loyalty. Still it had been put to him in such a way that the Sun Valley crowd would have felt let down if he didn't go through with it. And it wasn't a particularly tough assignment, he told himself. When it was finished, he could go back and they would say, "Son of an Ernesto—and he went all the way to 53rd St. to do it, too."

He twisted to avoid two panhandlers and almost fell. "I Ernesto in the milk," he exploded; he had almost forgotten that Martha was in the sleeping bag with him. They were rather conspicuous hobbling along but nobody on 53rd St. paid much attention to them figuring they were being initiated into a fraternity.

The "El Toro" club loomed large in front of them. "Shall we try in here, rabbit?" Robert whispered into her ear.

"Si, ingles," she answered.

They descended the steps and entered a smoke-filled room decked out like a grotto. In one corner of the room was a spitoon-shaped bar over which hung a one-eyed bull's head.

They sidled up to the bar. "Brandy stinger, rabbit?" he asked.

"Si, ingles."

The room was filled with British accents. In a booth on the right an ex-Prime Minister was polishing his knife while the woman he was with annihilated the enemy with one brilliant sentence after another. Next to them a movie actor was arguing with his agent over whether or not he was as good as Mickey Rooney. Near the desk-top dancing space a party of six sat eyeing them suspiciously.

One rose, evidently the leader of the group. Now it's coming, Jordanway told himself, this is the show-down. Mustn't let them know what I'm thinking. That was the worst of these jobs. You never knew until it was too late whom you could trust.

This Is About: THE ORGANIZATION FRONT

Roseland

Hi! Ho! Before I go on with Idea No. 3 I must come up for air after attending the Southends I.W.O. dance. Had a wonderful time. Puff! puff! A timely tip to all members especially non-attending ones. If your door-bell rings it won't be the Fuller brush man but one of the Rose-LanDerS committee. Yea man! that's our novel way of interviewing A. W. O. L. members. So, don't be frightened, instead give him the facts and forethoughts of your own special ways of improving our branch. Our representative is open minded also ready, willing and able to

act upon your suggestions. We would especially like to know about novel entertainment features following our meetings. So, everyone don your thinking caps and don't hide your talents under a bushel. As you all know there's a membership drive on. How about it RoseLanDerS? Let's try our best in improving our branch and getting loads of new members. As the saying goes: the more the merrier and let's adopt that slogan. Time flies very quickly and before we could blink an eye, summer will be here. And with it comes picnics and many other grand outings. I'm looking forward to the good ole summer time. Are you? The We-usn Club has passed

its two year mark and still going full force. It's a social club composed of many RoseLanDerS gals. Many of them hold executive positions in the L. D. S. Namely: Millie Unaris (Secretary) Emily White (Financial Secretary), Ann Krisiken (ex-sec'y), Sue Elanis (a hard working committee), Helen Lenzond (Treasurer), Gen Nagela (Merit Recorder), and Yours Truly. Our treasury is filling up and it won't be long before we have our blow-out. We are all anxious and waiting. That's all, folks.
Cheerio.
RoseLanDerS Correspondent.
DOES YOUR GROUP SEND NEWS TO THE VILNIS ENGLISH SECTION?

Detroit

Woo, woo-oo-oo, clear tracks to Finn Hall for the Aldo Express. Get cher tickets ready for the man at the door and you'll be 15c ahead of Johnny on the spot (the John who buys his ticket at the door April 20th). So get 'um early and save your dough for the baker.

Through Mr. Dante's efforts and the splendid cooperation of several Detroit Lithuanian clubs, the burden of working after the operetta for chorus members has been eliminated. A committee of three people, Mrs. Palevich, Mr. Dante and Mr. Nauseda were selected to work in close connection with the chorus executive body. So now the chorus is devoting its entire time to making the operetta a success worthy of the interest the organizations have expressed.

There will be rehearsals on Fridays at 7:00 P.M. with Ann Tyson directing the musical scores and Mr. Dante the acting and Mr. Pete Zalinskas will do the prompting. This coming Sunday because of a meeting which will be held in our hall at

1 P. M. the chorus will meet at 9:30 A.M. Everybody must be on time for Sunday's practice because Mr. Dante doesn't believe in delay and can't stand tardy arrivals. The actors, of course, realize that the same holds true for Friday.

The chorus is on the lookout for understudies of our main characters so if you know of some capable young person who would like to develop and express their musical talent more fully than ordinary chorus members or if some chorister wishes to have these extra advantages, please contact our teacher, Wally or our President Algerd. If you think you need a little encouragement, see the president first, he seems to be the most enthusiastic about the proposal.

On the chorus roll call we have a new member, Miss Florence Krakaitis, an earnest young soprano, Mrs. Palevich, an old timer has also become a part (soprano) of the Aldo Chorus.

The chorus has accepted Cleveland's invitation to sing for the Clevelanders in the latter part of April or the early part of May. So let's not forget to get our riding togs in shape.

Kid Kong.

Vilnis Bazaar

The annual bazaar sponsored by "Vilnis" midwest Lithuanian daily, will open this Friday evening at the Lithuanian Auditorium, 3133 South Halsted St. The bazaar as arranged, will run for three consecutive days; Friday, Saturday and Sunday, April 4-5-6.

During the three days of the bazaar, a variety program including dancing for the general public will be offered. Prizes

and an opportunity to buy a number of novel finery is offered to all participants. A grand prize will be offered on each day of the bazaar.

Admission to the three day affair is twenty five cents. This includes the persons eligibility to win the prizes offered.

On Friday the bazaar will open at 7 p.m. in the evening On Saturday at five in the afternoon and on Sunday, at 2 p.m. A snappy orchestra will furnish the dancing music and Lithuanian-American talent galore, will participate on the program. The large hall at the Lithuanian Auditorium has been taken over for the occasion. All Chicagoans and out of towners are invited to attend.

Redw'gs

On May 17, 1941, the Redwings will hold their Annual Spring Dance at the Palady Ballroom. They have engaged, Jack Chapman and company, a nine piece orchestra, to play delightful dance music which will undoubtedly please everyone. Tickets which are priced at 44 cents will be on sale in the near future. Various branches will be given their quota to buy or sell.

Redwingers should be on the go for those ads, if possible, as the tickets will be given out at the meeting this coming Monday. Don't forget fifteen dollars worth of ads or tickets entitles you to the sweater prize.

Frank Solomon will leave for the city of New York sometime this week to attend the Peace Conference which commences on April 5th and 6th. We hope Sully will have a very enjoyable trip and will come back to give us \$20 worth of comments.

Last Sunday the L.K.M. chorus with their superb and colorful presentation of the "Waltz Dream" made permanent history; which will be very hard for any other organization to overshadow their accomplishment. And I can proudly say many Redwingers were able participants in this operetta.

Isabel Gedrim made quite an impression as Fifi, the cafe flirt. Al Vestart on the stage, played a part very familiar to him—girls all around—a glass of something in one hand and giving out in his deep bass voice. The bald head row at Sokol Hall are probably still nursing their necks and rest-

ing their eyes after the L.K.M. "Rialto Renegades" presented their conception of the ever famous "Can-Can" dance. Aldona Grazulis' zealous efforts were appreciated by many a male on-looker—shoot the girdle to me, Myrtle, eh, wot! Next time I'll have to get a reserved seat in the orchestra pit or turn musician!

AFTER THE OPERETTA
Did you know that a certain popular Moan-ark pawned his wrist watch for a dollar so he could show a certain pretty blonde Redwing damsel that he was a "jolly good fellow!" — J. Urbickas, Satchell Joe, and a few others (?) bothering Mike at the bar, getting "hookers" as fast as they could mooch them—what no rock and rye? — Tex Zebraitis and Fran Yurgil indulging in post performance affectionate clinches—Jessie Shaiko, beautiful gown and all pining for that Kenosha boy, I wonder—Stella Stankus and Barbara Urbelis coming out of their shell to enjoy the antics of Fritzie Jacobs on the stage—Sully performing a trick by making a star out of toothpicks at a local restaurant and mooching some ice cream off of Wally. Al Klaud and Isabel Banek giving each other a workout on the dance floor — both huffing and puffing after the music stopped playing—a good way to lose weight!

This is enough for the gossip hunters so until the next L.D.S. affair or its equal when I will bring my "personal secretary" with me I shall be,

The Escort.

SUBSCRIBE TO THE VILNIS ENGLISH SECTION. KEEP UP WITH LITHUANIAN YOUTH ACTIVITY — READ

Vilnis Bazaar, Lithuanian Auditorium, April 4, 5, 6th

